

မြန်မာစာ မြန်မာစာကား

မြန်မာ့စာပေကို ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန်
အတွက် အားပေးပံ့ပိုးပေးပါရန်
အသိပညာဖြန့်ဖြူးပေးရန်
အတွက် အားပေးပံ့ပိုးပေးပါရန်
အတွက် အားပေးပံ့ပိုးပေးပါရန်

တတိယနိုင်ငံခြင်း

၁၉၉၃-ခုနှစ်၊ ဆောက်တိုဘာလ

အုပ်စု-၂၀,၀၀၀

မြန်မာစာအဖွဲ့၏ မူပိုင်ဖြစ်သည်။

အမှတ် ၂၇၊ ပြည်လမ်း(၆ မိုင်ခွဲ)၊ ရန်ကုန်မြို့၊

မြန်မာစာအဖွဲ့ဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဦးစံလွင်

(ထုတ်ဝေခွင့်အမှတ်- ၀၃၃၇၃)က ထုတ်ဝေသည်။

မြန်မာစာအဖွဲ့ဦးစီးဌာနတွင် စာစီ၍

တက္ကသိုလ်နယ်မြေ၊ တက္ကသိုလ်များပုံနှိပ်တိုက်တွင်

မန်နေဂျာဦးသာရင် (၀၂၃၈၄-၀၂၅၃၂)က ရိုက်နှိပ်သည်။

ပြုစုသူများ

၁။ အသံထွက်မှန်မှ	ဒေါ်ခင်နွဲ့နွဲ့	၊ စာတည်း
၂။ အက္ခရာနှင့် ကိန်းဂဏန်းရေးဆွဲပုံ	ဦးတင်မောင်ဝင်း	၊ လက်ထောက်စာတည်း
၃။ စာလုံးပေါင်းသတ်ပုံ	ဦးထွန်းတင့်	၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး
၄။ သဒ္ဒါအသုံးအနှုန်း	ဒေါ်ခင်နွဲ့နွဲ့	၊ စာတည်း
၅။ ဝါကျဖွဲ့စည်းပုံ	ဒေါ်ခင်နွဲ့နွဲ့	၊ စာတည်း

ဇာတိသမားများ

၁။ ဒေါ်ခင်မေရီ	၄။ ဒေါ်ခန်းရီ
၂။ ဒေါ်မြင့်ဆွေ	၅။ ဒေါ်တင်တင်စု
၃။ ဒေါ်ခင်မြင့်ရည်	၆။ ဦးထွန်းရွှေ

အပြင်အဆင်

၁။ ပန်းချီ သန့်ခင်	၅။ ကွန်ပျူတာစာပီး- နွဲ့နွဲ့ရီ
၂။ ဦးကျော်မြင့်အေး	
၃။ ဦးအောင်ကျော်ဦး	
၄။ ဦးအောင်မိုး	

သရုပ်ဖော် ကာတွန်းပညာရှင်များ

၁။ ကံချွန်	၈။ မောင်မောင်ဇော်
၂။ ခင်ဆွေ	၉။ မောင်ဝဏ္ဏ
၃။ ချစ်ဆွေ	၁၀။ မြေစာ
၄။ ငွေကြည်	၁၁။ ရွှေမင်းသာ
၅။ တင်အောင်နီ	၁၂။ သုတ
၆။ ပိုးစာ	၁၃။ သော်က
၇။ မောင်မောင်	၁၄။ သစ်ထွဏ်း

အသံထွက်မှန်မှ

ပါဠိစာပေကျမ်းဂန်တတ်ကျွမ်းသူများက ပါဠိစကားလုံးများကို
ပါဠိဘာသာစကား၏ ဌာန၊ ကရိုက်၊ ပယတ်နှင့်အညီ-

မေတ္တာ ကို မစ်တာ

ပညာ ကို ပင်ညာ

မဟောသေ ကို မဟောသေ ဟု အသံထွက်
ဖတ်သည်။ သို့သော် နေ့စဉ်သုံး မြန်မာစကားတွင်မူ-

မေတ္တာ ကို မျစ်တာ

ပညာ ကို ပျင်ညာ

မဟောသေ ကို မဟော်သေ ဟု မြန်မာ

အာ၊ လျှာအတိုင်း ပြောင်းလဲထွက်သည်။

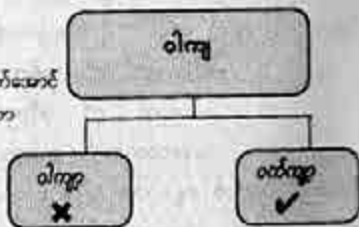
ထိုပါဠိအသံထွက်တို့သည် ပါဠိအသံထွက်စစ်စစ် မဟုတ်
သော်လည်း အများလက်ခံ သုံးစွဲနေသည့် အသားကျ အသံထွက်များ
ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် အချို့ပါဠိစကားလုံးတို့ကိုမူ အသိအမှတ်များပြီး
ပျက်ပျက်ယွင်းယွင်း စွတ်ဖတ်လာကြသဖြင့် အနက်အဓိပ္ပာယ်ပါ လွဲမှား
သွားရသည်။ ထိုအသံထွက်များကိုမူ အမှန်သို့ ပြင်ရန် လိုအပ်သည်။

ကသတ်သံဖြင့် ဖတ်

“ဝါကျ၊ သကျ၊ စကြဝဠာ” ဟူသော ကဗျည်းယပင့်၊ ကဗျည်းရရစ် ထားသည့် ပါဠိစကားလုံးတို့ကို (ကသတ်သံ)ဖြင့် ဖတ်ရသည်။

ဝါကျ =
(ဆိုလိုသည့် အဓိပ္ပာယ် ရောက်အောင်
ခန့်ခွဲကာ နှိုင်းစဉ်ထားသော
ပုဒ်အစုအပေါင်း)

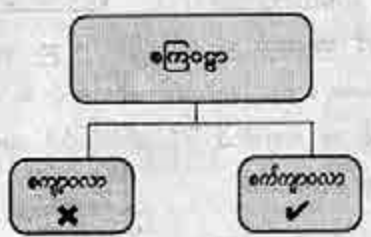
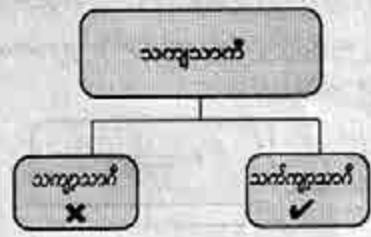

ဝါကျကို
ဝင်္ကကျ လို့
ဖတ်မှ မှန်တယ်။

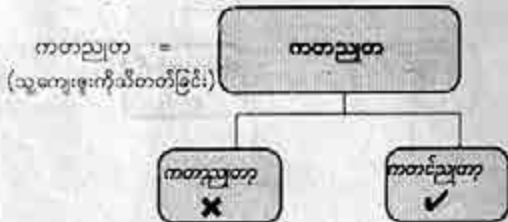
ဝါကျတွင် ဝါ သည် ကဗျည်း
ယပင့် ကျ ဆိုသည် မှီသည်။
ကျ သည် က နှင့် ဝ ဖတ်
ထားသော စကားလုံး ဖြစ်
သည်။ ထိုစကားလုံး ဝါ ဖတ်
ဝင်္က ဟု ထားသည် ဖြစ်
သည်။ ထို့ကြောင့် ဝါကျ ဝင်္က
ဝင်္ကကျ ဟု ဖတ်ရသည်။

ထိုနည်းတူ

သေတံသံဖြင့် ဖတ်

ပါဠိကာသာတွင် (ည)သည် (ဥကလေး) နှစ်လုံး ဆင့်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။
ထို့ကြောင့် (ည) ရှေ့တွင်ရှိသော အက္ခရာကို (ဥကလေးသတ်) လျက်
(သေတံသံ)ဖြင့် ဖတ်ရသည်။

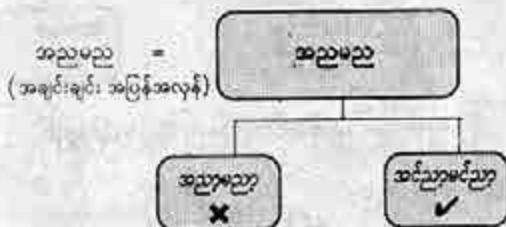

ကတညတ တွင် တ သည် ည ရှေ့၌ ရှိသည်။ ည သည် ဥကလေး
နှစ်လုံးဆင့်ထားသော စကားလုံးဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် တ ကို ဥကလေး
သတ်လျက် တင် ဟု သေတံသံ ဖြင့် အသံထွက်၍ ကတညတ ကို
ကတင်ညတဟု ဖတ်ရသည်။

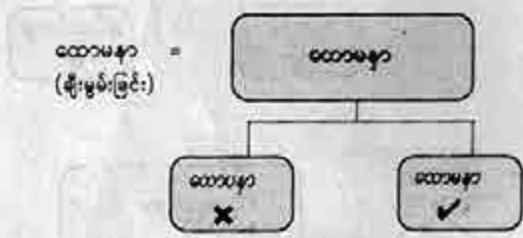
တိုနည်းတူ

ခွန်တူသော်လည်း

အချို့ပါဠိစကားလုံးတို့ကို ရွတ်ဖတ်ရာတွင် စကားသံဖြစ်ရာ ခွန် တူ ချည်း
တို့ကို မှားယွင်းပြောင်းလဲ ရွတ်ဖတ်တတ်သည်။ ထိုအမှားမျိုး မဖြစ်စေရန်
သတိထားရွတ်ဖတ်ရသည်။

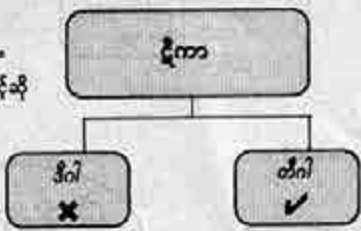
ဦးမွမ်းဖြင့်၊ ခွန်စင်လျှင် ဤလျှော့လို့လျှင်

ပါဠိစကားလုံး ထောမနာ တွင် မ သည် နှုတ်ခမ်း၌ ဖြစ်သော ဗျည်း ဖြစ်သည်။ ဝ သည်လည်း နှုတ်ခမ်း၌ ဖြစ်သည်။ ထိုဌာန်တူသော မ နှင့် ဝ ကို ပြောင်းလဲ၍ မှားယွင်း ရွတ်ဖတ်တတ်သည်။ ထောမနာ ကို ထောမနာ ဟု ရွတ်ဖတ်မှ မှန်သည်။

ထိုနည်းတူ

ဋီကာ =
(အဋ္ဌကထာကို အကွယ်ဖွင့်ဆို ရေးသားသော ကျမ်း)

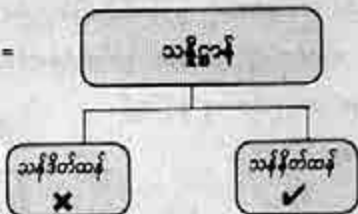
တီဂါနဲ့ ဒီဂါ ဘယ်ဟာမှန်သလဲ။

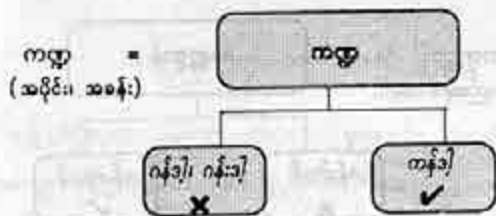
ရှေးရှင်ဋီကာလို့ ရှေးရှုတယ်၊ ဇောရှင် တီဂါလို့ အသံထွက်မှ မှန်တယ်။

တီဂါဆဲမှန်အံ့ဗျီး။

သန္နိဋ္ဌာန်
(ဆုံးဖြတ်ချက်)

သံတူသံယောင်၊ သတိအောင်

အချို့ပါဠိစကားလုံးများကို ရွတ်ဖတ်ရာ၌ မူလပါဠိအသံထွက်အတိုင်း မဟုတ်တော့ဘဲ သံတူသံယောင် လိုက်၍ ရွတ်ဖတ်တတ်သည်။ ပါဠိစကားလုံး၏ မူလအသံထွက်အတိုင်း အမှန်ရွတ်ဖတ်နိုင်ရန် သတိထားသင့်သည်။

ဒုက္ကရဓရိယာ သည် ဒုက္ခဆင်းရဲခဲ ၍ ကျင့်ခြင်း မဟုတ်။ သာမန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ပြိုင်နိုင်၊ ကျင့်နိုင်စေသာ အကျင့်ကို ကျင့်ခြင်း ဟု အဓိပ္ပာယ် ရသည်။

နိစ္စဝေ
 (နိစ္စ + ဝေ)
 နိစ္စ = အမြဲ
 ဝေ = အမြဲ

နိစ္စဝေ သည် မှန်စဉ် ဟူသော အနက်အဓိပ္ပာယ် မဟုတ်ပါ။ အမြဲတမ်း ဟူသော အဓိပ္ပာယ် ရသည်။

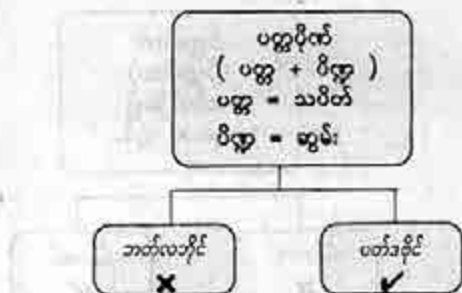

ပိဏ္ဍပါတ် သည် သမိတ်၌ခံ၍ရသောဆွမ်း ဟု အဓိပ္ပာယ် ရသည်။

ပတ္တပိုက် သည် နယ်ဖတ်စားခြင်း မဟုတ်ပါ။ တစ်ခုတည်းသော သပိတ်၌ ရှိသည့် ဆွမ်းခွယ် ဘောဇဉ် ဟု အဓိပ္ပာယ်ရသည်။

အက္ခရာနှင့်ကိန်းဂဏန်းရေးဆွဲပုံ

ဝါးချင်းတိုင်း
ဝါးလျှို မရဘူး ဗျ..
ပျားပုံ ပျားနည်းကလစည်း
မှန်အောင်မှ..။

မြန်မာအက္ခရာများအနက်
၂၊ ၅၊ ၃၊ ၆၊ ၉၊ ၈ အက္ခရာများကို
ရေးဆွဲရာ၌ မှားတတ်သည်။

ထိုအက္ခရာများကို ဆင့်ရေး
ရသောအခါ သတိမထားမိလျှင် ပိုများ
နိုင်သည်။ အက္ခရာဆင့်ပုံ စနစ်ကို
သိထားလျှင် ထိုအမှတ်မဲ့ အမှားမျိုးမှ
ကင်းနိုင်သည်။

ထိုနည်းတူ

မြန်မာကိန်းဂဏန်းများကို ရေးဆွဲရာ
မှာလည်း မှန်ကန် ပီသရန် လိုသည်။ သို့မဟုတ်ပါက ကိန်းဂဏန်း
အချင်းချင်းသော်လည်းကောင်း၊ အက္ခရာတစ်ခုခုနှင့်သော်လည်းကောင်း
မှားတတ်သည်။

ဝိုက်ချ၊ မောက်ချ

ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အကျင့်အမူများ

ဝိုက်ချသည် အကွရာတစ်ခုခုနောက်တွင် ဝိုက်ဝိုက်ကွေးကွေး ရေးချသော အာသရလက္ခဏာ(-၁)ဖြစ်သည်။

မောက်ချသည် အကွရာတစ်ခုခုနောက်တွင် မိုမိုမောက်မောက် ရေးချသော အာသရလက္ခဏာ(-၂)ဖြစ်သည်။

ဝိုက်ချ(-၁)ကို ခ၊ဂ၊င၊ဒ၊ပ၊ဝ အကွရာ တို့နှင့် တွဲမသုံးရ။ သုံးသော် ဆ၊ က၊ ဂ၊ အ၊ ဟ၊ တ နှင့် လွဲမှားတတ်သည်။ ထိုအကွရာခြောက်လုံးကို "ခင်ဂုဇေါ ဒေါပုံဝ"ဟု အတိုမှတ်နိုင်သည်။

ထိုအကွရာခြောက်လုံးပင်ဖြစ်သော်လည်း ပင့်၊ ရစ်၊ ဆွဲ၊ ထိုး (၂၊ ၆၊ ၈၊ ၉) နှင့် ယှဉ်လျှင်မူ ဝိုက်ချနှင့် တွဲသုံးနိုင်သည်။ (စွာ၊ ဂျာ၊ ငြာ၊ ပျာ၊ ဖြာ၊ ပွာ၊ ဖှာ)

ဝိုက်ချ(-၁)ကို
ခ၊ဂ၊င၊ဒ၊ပ၊ဝ
တို့ မှားမသုံးရ။

မောက်ချ(-၂)ကို
ခ၊ဂ၊င၊ဒ၊ပ၊ဝ
တို့ မှားမသုံးရ။
တယ်။

ဒါ့အပြင်
ခင်ဂုဇေါဒေါပုံဝ၊ ဝိုက်ချမသုံးရ။
မောက်ချ အသုံးကျ။

မောက်ချ(-၇)ကို စ၊ဂ၊င၊ဒ၊ပ၊ဝ အက္ခရာခြောက်လုံးနှင့်သာ
ယှဉ်တွဲသုံးသည်။
ထို့ကြောင့်

စင်ဂူခေါ်ခေါပုံ၊ ဝိုက်ချမသုံးရ၊
မောက်ချအသုံးကျ။

ကိန်းဂဏန်း သင်္ကေတရေးဆွဲပုံ

မြန်မာကိန်းဂဏန်း ဆယ်လုံးရှိသည်။ ထိုဆယ်လုံးကို မျဉ်း
လေးကြောင်းအတွင်း ရေးသွင်းလျှင် အောက်ပါအတိုင်း တွေ့နိုင်သည်။

- ၁။ ၁၊ ၂၊ ၃ ကို မျဉ်းလယ်တွင် ရေးဆွဲရသည်။
- ၂။ ၂၊ ၃၊ ၄၊ ၅၊ ၇၊ ၉ တို့ကို မျဉ်းလယ်တွင် အခြေတည်၍
အောက်မျဉ်းအထိ ရေးဆွဲရသည်။
- ၃။ ၆ ကို မျဉ်းလယ်တွင်အခြေတည်၍ အပေါ်ဆုံးမျဉ်းအထိ ရေးဆွဲရ
သည်။

ဂ ငယ်နှင့် ရှစ်

ဗျည်းအက္ခရာ ဂ နှင့် ကိန်းဂဏန်းသင်္ကေတ ၈ တို့သည်
 ပုံသဏ္ဍာန်ချင်းတူသည်။ ကွဲပြားမျက်တစ်ခုသာ ရှိသည်။
 အက္ခရာ ဂ ငယ်တွင် အဆန်မပါ။
 ဂဏန်း ၈ တွင် အဆန်ပါသည်။

ထို့ကြောင့်

အဆန်မပါ၊ ဂငယ်ပါ၊
 ပါလျှင်ဂဏန်းရှစ်။

ရကောက် နှင့် ခုနစ်

မြန်မာချည်းသုံးဆယ့်သုံးလုံးတွင် နှစ်ဆယ့်ခုနစ်လုံးမြောက်ချည်းကို ရကောက် ဟု ခေါ်သည်။ ရ ဟု ရေးရသည်။ ဦးခေါင်းတွင် အဆန် ပါသည်။

ကိန်းဂဏန်းခုနစ်ကိုရေးသော် ၇ ဟုရေးရသည်။ အဆန် မထည့်ရ။ အဆန်ထည့်လျှင် ရကောက်နှင့်မှားတတ်သည်။

တို့ကြောင့်

ရကောက်မှန်စွဲ၊ အဆန်ထည့်၊

အဆန်မဲ့လျှင် ခုနစ်ပင်။

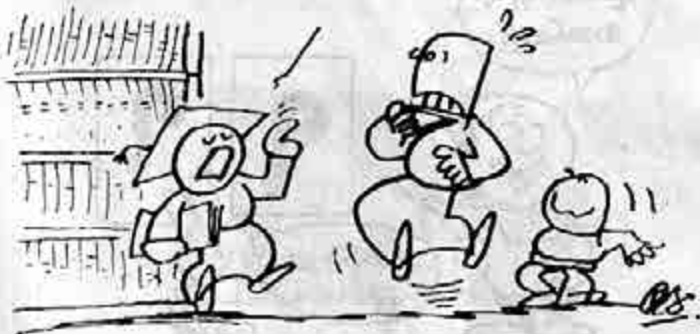
၆ နှင့် ၆

၆ သည် ၆ ဝမ်းဘဲ အကွရာတစ်လုံးတည်း ဖြစ်သည်။ ၆ သည်
၆ နှင့် ၆ တို့ ထပ်ဆင့်ထားသော ဗျည်းတို့ဖြစ်သည်။

ဌာန၊ ဌာနီ၊ ဌာပနာ၊ ပါဠိဆင့်၊ သူဇွေး၊ စသည်ကို ရေးသောအခါ
လည်ရစ်မပါသော ၆ သက်သက်နှင့် ရေးရသည်။

ဥက္ကဋ္ဌ၊ အဋ္ဌမ၊ ဆေဇွေး၊ ဖြည့်ဝန်း၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း စသည်ကို ရေးလျှင်
၆ နှင့် ၆ ဆင့်ထားသော လည်ရစ်ပါသည့် ၆ နှင့် ရေးရသည်။

၆-ဟ-၆ ခဲ့ ၆ မြေ-စပ်ထားတကဏ္ဍ

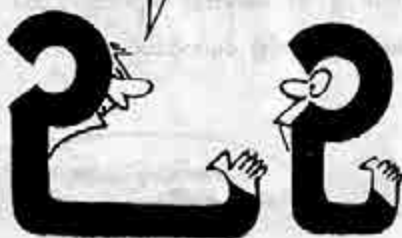

၂ ကလေးနှင့် ညကြီး

၂ (၂ကလေး) ကို ၂ ဦးခေါင်းမဲ့ဟုလည်း ခေါ်သည်။ ရေး
သောအခါ ခြေထောက်ကို အရှည်ဆွဲရသည်။ (၂)။

သရအက္ခရာ
၂ နှင့် ကွဲပြားချက်မှာ
သရ အက္ခရာ ၂
က ခြေထောက် တို
၍ ၂ ကလေးက
ခြေထောက် ရှည်
သည်။

မီးထက် ငါ့က
ခြေထောက်
ပိုရှည်တယ်။

ည ကြီးသည် ၂ ကလေး နှစ်လုံးဆင့်ထားသော ဈည်းတွဲဖြစ်သည်။
ထို့ကြောင့် ည ရှေ့ကရှိသော အသံကို အင်၊ အိန်၊ အန် အသံတစ်ခုခု ဖြင့် ရွတ်ရ
ခြင်းဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့်

- သညာ ကို သင်ညာ
- သာမည ကို သာမျှင်ညာ
- ဝိညာဉ် ကို ဝိန်ညင်
- သုည ကို သုန်ညာ ဟု အသံထွက်သည်။

မှတ်ချက်။ ။ စဉ်၊ ရှည်၊ ပျဉ်၊ ယှဉ် သေသည်ကဲ့သို့ အသတ်နှင့်ယှဉ်လာလျှင်
မှားနိုင်ဖွယ် မရှိသောကြောင့် ၂ ကလေးကို ခြေထောက်မရှည်ဘဲ ရေးသည်။

၃ နှင့် ၈ ဆင့်ပုံ

ဧဝံ တွင် ၃ အက္ခရာသည် တတိယက္ခရာ ဖြစ်၍ ၈ သည်
 တေတ္ထက္ခရာ ဖြစ်သည်။ ပါဠိဆင့်နနစ်အရ တတိယက္ခရာနှင့်
 တေတ္ထက္ခရာတို့ ဆင့်သောအခါ တတိယက္ခရာသည် တေတ္ထက္ခရာ နှစ်
 အထက်၌ အမြဲရှိရသည်။ ထို့ကြောင့် ၃ ကို ၈ အပေါ်၌ ဆင့်ရသည်။

နောက်ပိုင်းတွင် ၃ သည် ၈ အပေါ်မှ ၈ အတွင်းပိုင်းသို့
 တဖြည်းဖြည်း ရောက်လာ၍ ဖ ဟု ရေးလာသည်။ နောက်ပိုင်း ပူ
 ဟုပင် ၃ က အောက်သို့ ရောက်သွားသည်။ မသင့်။ ၃ ကို ၈
 အပေါ်တွင် ဆင့်၍ ရေးသင့်သည်။

နောက်ပိုင်း၌ ဝါကျနှင့်
 အသက်စီး၍ ရေး၏။

စာလုံးပေါင်းသတ်ပုံ

စာရေးရာတွင် စာလုံးပေါင်းသတ်ပုံ မှန်မှန်ကန်ကန် ရေးတတ်ရန်
ထရေးကြီးသည်။

စာလုံးပေါင်းသတ်ပုံဆိုသည်မှာ ဈည်း၊ သရ၊ ယပင့်၊ ရရစ်၊ ဝဆွဲ၊ ဟထိုး၊ အသတ်တို့ကို စာလုံးဖြစ်အောင် ရေးသားရသည့် ထုံးနည်းဖြစ်သည်။ စာလုံးပေါင်းသတ်ပုံ မှန်ကန်ရေး၊ စနစ်ကျရေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ရှေးမြန်မာမင်းများ လက်ထက်ကပင် အရေးတယူ ဆောင်ရွက်ကြသည်။

“ ရှေးထုံးအစဉ် ပျက်ယွင်းလျှင် အစောသညာ အမှတ်အသား ပျက်ယွင်းရာသည်။ အစောသညာ အမှတ်အသားပျက်ယွင်းလျှင်လည်း အနက်အဓိပ္ပာယ် ဝတ္ထုတရားကိုယ် ကွဲလွဲဖောက်ပြန်ရာသည်။ အနက်အဓိပ္ပာယ် ကွဲလွဲဖောက်ပြန်လျှင်လည်း တရားကျမ်းဂန် လမ်းမှန်မကျ တိမ်းယိမ်းသွေကွက်ရာသည်...”

စသည်ဖြင့် ၁၁၄၇-ခု၊ နတ်တော်လဆန်း ၁၃ရက်နေ့တွင် ဘိုးတော်မင်းတရားက အမိန့်တော်တစ်ရပ် ထုတ်ပြန်ရာ၌ ပါဝင်သည်။

ယခုအခါ စာလုံးပေါင်းသတ်ပုံ ပြဋ္ဌာန်းကျမ်းလည်း ပေါ်ထွက်လာခဲ့ပြီ။ မှီငြမ်းကိုးကားနိုင်ပြီလည်း ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် အသုံးများပြီး မကြာမီက မှားတတ်သော စာလုံးပေါင်းသတ်ပုံများ ရှိနေသည်။ ထိုစာလုံးပေါင်းသတ်ပုံများကို အလွယ်တကူသိမြင်၍ မှတ်သားလွယ်စေရန် ဖော်ပြထားသည်။

ထို့ပြင် စာလုံးပေါင်းသတ်ပုံအရာတွင် လျဉ်းပါးတတ်သော အနက်စွဲအရေး၊ အသံစွဲအရေးနှင့် ပတ်သက်၍လည်း တိုတိုကျဉ်းကျဉ်း ထည့်သွင်းဖော်ပြထား ပါသည်။ အနက်စွဲအရေးကို တတ်နိုင်သရွေ့ ထိန်းသိမ်းလက်ခံထားရသည်များ ရှိသကဲ့သို့ အပြောတွင်ရာ၊ အရေးတွင်ရာ အသံစွဲအရေးကို လိုက်လျော လက်ခံ ထားရသည်များ ရှိသည်ကိုလည်း သတိပြုချင်ချိန်နိုင်ကြစေရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။

ပဲ နှင့် ဘဲ

ပဲ နှင့် ဘဲကို ကွဲကွဲပြားပြား ခွဲခြားသတ်မှတ် ရေးတတ်ကြဖို့ လိုသည်။
ပဲ ကား အနက်ခွဲအရေး၊ ဘဲ ကား ပဲ ၏ အသံခွဲအရေး ဖြစ်သည်။ ပဲ နှင့်
ဘဲ(ဖဲ)တို့ အနက်လည်းမတူ၊ အရေးလည်းမတူ။ တို့ကြောင့် အသုံးအနှုန်း
ရေးထုံး မတူနိုင်ပေ။ ပဲ ကို ပက် ဟုလည်း ရေးက သုံးစွဲရိုးရှိသည်။ ပင် နှင့်လည်း
အနက်တူပင်ဖြစ်သည်။ ပဲ၊ ပက်၊ ပင် သည် အနက်တူဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ပဲကို
အောက်ပါအတိုင်း သုံးကြရသည်။

၁။ လူပဲ၊ နတ်ပဲ၊ ဗြဟ္မာပဲ၊ သူပဲ၊ ငါပဲ၊ ဆရာပဲ၊ ကျောင်းသားပဲ၊ စာအုပ်ပဲ၊
အိမ်ပဲ၊ ကျောင်းပဲ၊ မြစ်ပဲ၊ ဈေးပဲ...စသည်

ဤတွင် ပဲ ကို ပင် နှင့် ဖလှယ်လျှင် လူပင်၊ နတ်ပင်၊ ဗြဟ္မာပင်၊
သူပင်၊ ငါပင် ...စသည်အတိုင်း ဖြစ်လာမည်။ ပဲ၊ ပင် ၏ အနက်မှာ
ပေါင်းစည်းနက်ဖြစ်သည်။ စင်စစ် ဟု အနက်ဖွင့်လျှင် ရနိုင်သည်။
သာကေ။ ။ လူပဲ၊ နတ်ပဲ၊ ဗြဟ္မာပဲ။

လူပင်၊ နတ်ပင်၊ ဗြဟ္မာပင်။
လူစင်စစ်၊ နတ်စင်စစ်၊ ဗြဟ္မာစင်စစ်။

၂။ စားပဲစားနိုင်လွန်း၊ တတ်ပဲတတ်နိုင်လွန်း၊ ပြောပဲပြောနိုင်လွန်း၊
 သောက်ပဲသောက်နိုင်လွန်း၊ စသည် ...
 ဤခြံလည်း ပဲ ကို ပင်၊ ပင်လျှင် တို့နှင့် ဖလှယ်နိုင်သည်။
 ဥပဒေသ။ ။ ပင်၊ ပင်လျှင်တို့နှင့် ဖလှယ်နိုင်ပြီး စင်စစ်ဟု အနက်
 ပေး၍ရလျှင် ပဲကို သုံးရန်

ဘဲ ကား၊ ဝဲ ခါ အသံခွဲအရေးဖြစ်သည်။ ဝဲ ကား၊ ဝဲ ကြည့်ခြင်းအနက်၊ ဝဲ ခွာခြင်း
 အနက်ရှိသည်။ ရှောင်ကြည့်ခြင်း၊ တားမြစ်ခြင်း၊ ငြင်းပယ်ခြင်းအနက် ရှိသည်။

သို့ဖြစ်ရာ ဘဲ ကို တားမြစ်ခြင်း၊ ငြင်းပယ်ခြင်းအနက်ရှိသည် ။ နှင့် တွဲ၍
 သုံးကြရသည်။

မသိဘဲ၊ မစားဘဲ၊ မသွားဘဲ၊ မလာဘဲ၊ မကျက်ဘဲ၊ မဖတ်ဘဲ စသည် ...
 ဆိုလိုသည်မှာ ။ နှင့် ဘဲ အကြားတွင် ကြိယာကိုထား၍ သုံးခြင်းမျိုး
 ဖြစ်သည်။ အနက်အဓိပ္ပာယ်အားဖြင့် ဤသို့မှတ်ယူနိုင်သည်။

မသိဘဲ   မသိမှု၍၊ သိခြင်းကိုဖဲကြည့်၍
 မစားဘဲ   မစားမှု၍၊ စားခြင်းကို ဖဲကြည့်၍
 မဖတ်ဘဲ   မဖတ်မှု၍၊ ဖတ်ခြင်းကို ဖဲကြည့်၍

ဥပဒေသ။ ။ မ နှင့် တွဲ၍ ဖဲကြည့်သောအနက်ကို သုံးလိုသော်
 တဲ ကို သုံးရန် (မ ... ဘဲ)

အောက်ပါဆောင်ပုဒ်ဖြင့် မှတ်နိုင်သည်—
 ပင်နှင့် လှယ်လျက်၊ ပေါင်းစည်းနက်၊ ဆက်ဆက်မလွဲ ပစောက်ပဲ။
 မ နှင့် ယှဉ်လျက်၊ ဖဲကြည့်နက်၊ မယွက်စေဘဲ ဘကုန်းပဲ။

ဖက် နှင့် ဘက်

အနက်သဘောအားဖြင့် ဖက် မှာသာ အနက်ရှိပေသည်။ ဘက် မှာ အနက် မရှိပါ။ သို့ရာတွင် အရာရွာအတိုင်း အနက်ခွဲရေးပြီး၊ ရေးသည်အတိုင်း အသံထွက်ရှိ၊ မရှိပါ။ ရေးတော့အမှန် ဖတ်တော့အသံ ဟု ပြောစမှတ်ပြုသည်။ ဤသည်ကို လိုက်၍ အသံအတိုင်း ရေးကြရသည်လည်းရှိသည်။ အသံခွဲ အရေးဟု ဆိုသည်။ ဖက် နှင့် ဘက် လည်း သည်အတိုင်းပင်ဖြစ်သည်။ ဖက် ကား အနက်ခွဲအရေး၊ ဘက် ကား အသံခွဲအရေး။

ဖက် ကို အောက်ပါတို့၌ သုံးသည်-

၁။ ကြိယာ ဖက်

သာဓက။ ။ စုံဖက်၊ စွက်ဖက်၊ ဖက်စပ်၊ ဖက်တွဲ၊ လိုက်ဖက်၊
ယှဉ်ဖက်၊ ဆွဲဖက်၊ တွဲဖက် စသည်တို့ကဲ့သို့
သော ကြိယာများ။

၂။ အဖော်အဖက်

သာဓက။ ။ ကုဖော်လောင်ဖက်၊ ကြင်ဖော်ကြင်ဖက်၊
ဆေးဖော်ကြောဖက်၊ ဆေးဖော်ဝါးဖက်၊
လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်၊ သွားဖော်လာဖက် စသည်
တို့ကဲ့သို့သော ဖော်- ဖက် တွဲလုံးများ။

၃။ သင်္ချာနှင့်တွဲသောဖက်

သာဓက။ ။ တစ်ဖက်တစ်ချက်၊ နှစ်ဦးနှစ်ဖက်၊ သုံးဖက်မြင်၊ လေးဖက်မှာ၊ အနားငါးဖက်ပဉ္စဂံ၊ လေးလုံးခြောက်ဖက် စသည်ဖြင့် ရှေ့တွင်အရေးအတွက် သင်္ချာပါသော အရေးအသားများ။

ဘက် ကို အောက်ပါတို့၌ သုံးသည်-

၁။ အရပ်မျက်နှာနှင့်တွဲလျှင်-ဘက်

သာဓက။ ။ အရှေ့ဘက်၊ အနောက်ဘက်၊ တောင်ဘက်၊ မြောက်ဘက်။

၂။ တည်နေရာနှင့်တွဲလျှင်-ဘက်

သာဓက။ ။ အိမ်ဘက်မှာ၊ ဈေးဘက်မှာ၊ မြစ်ဘက်မှာ၊ ရွာဘက်မှာ၊ တောဘက်မှာ၊ ဝဲဘက်၊ ယာဘက်။

၃။ သူ၊ ငါ၊ ကျား၊ မ စသည်နှင့်တွဲလျှင်-ဘက်

သာဓက။ ။ သူ့ဘက်၊ ငါ့ဘက်၊ ကိုယ့်ဘက်၊ ယောက်ျားဘက်၊ မိန်းမဘက်၊ လင်ဘက်၊ မယားဘက်၊ အဖေ့ဘက်၊ အမေ့ဘက်၊ ဆရာ့ဘက်၊ တပည့်ဘက်။

၄။ အာဒိစကားလုံး(အစ စကားလုံး)ဖြစ်လျှင်-ဘက်
သာစကား။ ။ ဘက်ကန်၊ဘက်ခုံ၊ ဘက်ပေါင်းခုံ၊ဘက်လိုက်၊
ဘက်မလိုက်။

ဤတွင် ခြွင်းချက်တစ်ခုရှိသည်။ အဖော်အဖက်မှန်သမျှကို ဖော်-ဖက်ဟု
ဖဦးထုပ်နှင့် ရေးသော်လည်း ရဲဘော်ရဲဘက်၊ ရဲဘော်၊ ရဲဘက် တို့ကိုမူ ဘကုန်း
နှင့်ပင် ရေးရန် ဖြစ်သည်။ အရေးတွင်ကျယ်မှုအရ ခြွင်းချက်ဟု မှတ်နိုင်သည်။
အောက်ပါဆောင်ပုဒ်ဖြင့် မှတ်နိုင်သည်-
အရပ်မျက်နှာ၊ တည်နေရာ၊
သူငါကူးမ၊ အာဒိစ၊ ရေးကြဘကုန်းနှင့်။
ကြိယာဖက်၊ အဖော်ဖက်၊
ယှဉ်လျက်သမျှ၊ ရေတွက်ခါ၊ ရေးပါဦးထုပ်နှင့်။
ရဲဘော်ရဲဘက်၊ မျှသာပက်၊
ခြွင်းချက်ထားကုန်လင့်။

ဖူး၊ ဘူး

မြန်မာစာအဖွဲ့က ထုတ်ဝေသော မြန်မာအဘိဓာန်တွင် ဖူး ကို ဖူးတွေ၊ ဖူးမြော်၊ ဖူးရောင်၊ ဖူးထွက်၊ ဝဲတွင်ဖူး ဟူသော အနက်များကို ပြုပြီး နောက် "ဖူး၊ စည်း- ကြုံတွေ့သိမြင် ဖြစ်ပျက်ခဲ့ပြီးကြောင်း ထင်ရှားစေသည့် စကားလုံး" ဟု ဖွင့်ဆိုထားသည်။ စည်း မှာ ပစ္စည်း ဟု ဆိုလိုသည်။

ဘူး ကို ဘူးသီး၊ ထည့်စရာဘူး ဟူသောအနက်များကို ပြုပြီးနောက် "ဘူး၊ စည်း- ငြင်းပယ်သော အနက်ဖြင့် ကြိယာကို ထောက်ကူသောစကားလုံး" ဟု ဖွင့်ဆိုထားသည်။

ဤတွင် အခြား ဖူး အနက်၊ ဘူး အနက်များအကြောင်း ရှင်းပြလိုရင်း မဟုတ်ပါ။ ပစ္စည်းစကားလုံးဖြစ်သော ဖူး နှင့် ပစ္စည်းစကားလုံးပင်ဖြစ်သော ဘူး တို့ အသုံးမတူကြောင်း ခွဲခြားမှတ်သားရန်အကြောင်းကို ရှင်းပြလိုရင်း ဖြစ်သည်။

ဖူး ၏ မူလအနက်မှာ "ပူးယှဉ်ခြင်း၊ ထိတွေ့ခြင်း၊ ကြုံကြိုက်ခြင်း၊ ပေါင်းစည်းခြင်း" ပင် ဖြစ်သည်။ ဖူး ကို ပစ္စည်းအဖြစ် သုံးသောအခါ ထိုမူလ အနက်များဖြင့်ပင် ဆိုင်ရာကြိယာကို ထင်ရှားအောင် အထောက်အကူ ပြုနေ သည်ကို တွေ့ရသည်။

သာဓက။ ။

စားဖူးသည် ဆိုသည်မှာ စားသည့်အလုပ်နှင့် စားခြင်းနှင့်ပူးယှဉ်၊ ထိတွေ့၊ ကြုံကြိုက်၊ ပေါင်းစည်းခဲ့သည်မှာ အမှန်ဖြစ်ကြောင်း၊ စားခဲ့သည်မှာ ထင်ရှားကြောင်း ဆိုလိုခြင်းဖြစ်သည်။

မြင်ဖူးသည် ဆိုသည်မှာလည်း မြင်သည့်အဖြစ်နှင့် မြင်ခြင်းနှင့်ပူးယှဉ်၊ ထိတွေ့၊ ကြုံကြိုက်၊ ပေါင်းစည်းခဲ့သည်မှာ အမှန်ဖြစ်ကြောင်း၊ မြင်ခဲ့သည်မှာ ထင်ရှားကြောင်း ဆိုလိုခြင်းဖြစ်သည်။

တွေ့ဖူးသည်၊ မြင်ဖူးသည်	ကဲ့သို့သော ရူပါရုံဆိုင်ရာ
ကြားဖူးသည်၊ နားထောင်ဖူးသည်	ကဲ့သို့သော သဒ္ဒါရုံဆိုင်ရာ
နမ်းဖူးသည်၊ အနံ့ရဖူးသည်	ကဲ့သို့သော ဂန္ဓာရုံဆိုင်ရာ
စားဖူးသည်၊ သောက်ဖူးသည်	ကဲ့သို့သော ရသာရုံဆိုင်ရာ
ပုလောင်ဖူးသည်၊ နာကျင်ဖူးသည်	ကဲ့သို့သော ဖောဋ္ဌဇာရုံဆိုင်ရာ
ကြံစည်ဖူးသည်၊ စိတ်ကူးဖူးသည်	ကဲ့သို့သော မေဗျာရုံဆိုင်ရာ
ကြိယာများစွာ၏ နောက်မှနေ၍ ကြိယာကို အထောက်အကူပြုနိုင်ပေသည်။	

ဘူး ၏ မူလအနက်ကို ရှာလိုလျှင်လည်း ဖူး၏ မူလအနက်မှာပင် ရှာရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ဖူးမှာ အနက်ခွဲအရေး၊ မူလအနက်ရှိသည်။ ဘူးမှာ အသံခွဲအရေး၊ မူလအနက်မရှိ။

ပစ္စည်းစကားလုံးဖြစ်သော ဘူး၏ မူလအနက်မှာလည်း ဖူး၏ အနက်ပင်ဖြစ်သည်။ ဖူး၏အနက် ပူးယှဉ်၊ ထိတွေ့၊ ကြိုကြိုက်၊ ပေါင်းစည်းအနက်များပင်ဖြစ်သည်။ ထိုမူလအနက်မှ ဆင့်ပွားလာကာ အမှန်တကယ်ဖြစ်သည်။ ထင်ရှားသည်ဟူသော အနက်ကို ဆောင်လျက် ပစ္စည်းစကားလုံးအဖြစ် တာဝန်ယူရသည်။ ဖူးလည်း သေချာသည့်အနက်၊ အမှန်တကယ်ဖြစ်သည့် အနက်၊ ထင်ရှားသည့်အနက်ဖြင့်ပင် ကြိုယာကို အထောက်အကူပြုသည်။ ဘူးလည်း သေချာသည့်အနက်၊ အမှန်တကယ်ဖြစ်သည့်အနက်၊ ထင်ရှားသည့်အနက်ဖြင့်ပင် ကြိုယာကို အထောက်အကူပြုသည်။

သို့ရာတွင် ဖူး ကား အဖြစ် သေချာခြင်းကို ပြသည်။ ဘူး ကား ငြင်းပယ်ခြင်းအနက် ရှိသည့် မ နှင့်ယှဉ်၍ မဖြစ်ကြောင်း သေချာခြင်းကို ပြသည်။ ဖူး ကား အဖြစ် မှန်ကန်ထင်ရှားခြင်းကို ပြသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ဘူးကို ငြင်းပယ်သော အနက် အမှန်ထင်ရှားသေချာခြင်းကို ပြလိုသောအခါ သုံးခြင်းဖြစ်သည်။

သာဓက။ ။

- မမြင်ဘူး ဆိုသည်မှာ မမြင်သည်မှာ မှန်ကန် ထင်ရှား သေချာခြင်း၊ မြင်မှုကို ငြင်းပယ်ခြင်းအနက် ရှိသည်။
- မစားဘူး ဆိုသည်မှာ မစားသည်မှာ မှန်ကန် ထင်ရှား သေချာခြင်း၊ စားမှုကို ငြင်းပယ်ခြင်းအနက် ရှိသည်။
- မပြောဘူး ဆိုသည်မှာ မပြောသည်မှာ မှန်ကန် ထင်ရှား သေချာခြင်း၊ ပြောမှုကို ငြင်းပယ်ခြင်းအနက် ရှိသည်။
- မမြင်၊မစား၊မပြောဟု "ဘူး" မပါဘဲ သုံးလျှင်လည်းရသည်ပင် ဖြစ်သည်။

သို့ရာတွင် မမြင်ဘူး၊ မစားဘူး၊ မပြောဘူးဟု ဆိုသဖြင့် မမြင်၊ မစား၊ မပြောသည်မှာ မှန်ကန်ထင်ရှား သေချာကြောင်း ပို၍ ဇလးနက်လာသည်။ ထို့ကြောင့် ဘူး ကို ငြင်းပယ်နက်ဖြစ်သော မ နှင့် တွဲ၍ သုံးရသည်။ (မ ... ဘူး)

အချုပ်အားဖြင့်ဆိုသော်

ကြုံတွေ့သိမြင် ဖြစ်ပျက်ခဲ့ပြီး ထင်ရှားစေလိုက မူး ကိုသုံးရန်၊
ငြင်းပယ်သော အနက်ဖြင့် ကြိယာအထောက်အကူ ဖြစ်စေလိုက
ငြင်းပယ်ခြင်းအနက်ရှိသည့် မနှင့်ယှဉ်၍ ဘူး ကို သုံးရန် ဖြစ်ပါသည်။

မမြင်စူးဘူး။

မစားစူးဘူး။

မပြောစူးဘူး။

စသည်တို့တွင် စူး နှင့် ဘူး ခွဲထား အသုံးကို လေ့လာမှတ်သားနိုင်ပါသည်။

ချစ်စူးတယ်၊ ချစ်ဖူးတယ်၊
 အိုမလွယ်ဘူး ရူးနိုင်တယ်။ ။
 ဝလို့.....ဝလို့

ဤမျှဖြင့် မှတ်မိရန် ခက်သေးသည် ဆိုကြားအံ့။ “ချစ်စူး တယ်၊ ချစ်ဖူး တယ်၊
 အိုမလွယ်ဘူး ရူးနိုင်တယ်” သီချင်းခွဲထားဖြင့် မှတ်ထားကြပါဘိ။

အနက်စွဲ၊ အသံစွဲ

အနက်စွဲဆိုသည်မှာ အနက်စွဲအရေးကို ဆိုလိုပါသည်။ အနက်ရှိသော စကားလုံးကို မူလအတိုင်းရေးသော အရေးဖြစ်ပါသည်။ အသံစွဲဆိုသည်မှာ အနက်ရှိသော စကားလုံးကို မသုံးဘဲ အနက်ရှိသော စကားလုံးကို အသံဖလှယ် ထွက်ဆိုထားသည့် အနက်မရှိ အသံသာရှိသော စကားလုံးကို အသုံးပြုရေးထားသော အရေးဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာဗျည်း (၃၃)လုံးတွင် ဝက်ဗျည်း(၂၅)လုံး ရှိပါသည်။ ဝက်ဗျည်း (၂၅)လုံးမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

- က၊ ခ၊ ဂ၊ ဃ၊ င
- စ၊ ထ၊ ဒ၊ ဇ၊ ဈ
- ဋ၊ ဌ၊ ဍ၊ ပ၊ ဖ
- တ၊ ထ၊ ဒ၊ ဇ၊ ဈ
- ပ၊ ဖ၊ ဇ၊ ဈ၊ ဖ

မြန်မာဗျည်းတွင် ပထမကွရာ (ပထမ+အကွရာ) များဖြစ်ကြသော က၊ ဓ၊ တ၊ ပ၊ ဒုတိယကွရာ (ဒုတိယ+အကွရာ)များ ဖြစ်ကြသော ခ၊ ဆ၊ ထ၊ ဖ နှင့် ဝဂ္ဂန္တ (ဝဂ်အဆုံး)များ ဖြစ်ကြသော င၊ ည၊ န၊ မ တို့သာ အနက်ရှိသော အကွရာ များ ဖြစ်ကြသည်။ ၄- ဝဂ် အကွရာ (၅)လုံး၊ တတိယကွရာ(တတိယ+ အကွရာ)များ ဖြစ်ကြသော ဂ၊ ခ၊ ဒ၊ ဝ နှင့် စတုတ္ထကွရာ(စတုတ္ထ+ အကွရာ)များ ဖြစ်ကြသော ယ၊ ဈ၊ ဓ၊ ဘ တို့ကား မြန်မာဘာသာတွင် အနက်မရှိသော အကွရာများ ဖြစ်ကြသည်။

ဂ		ယ
ဇ		ဈ
ဒ		ဝ
ဖ		ဘ

အနက်မရှိ
အသံသာရှိတဲ့
ဗျည်း(၅)လုံး

တစ်နည်းနော်ပြရသော် ဝဂ်ဗျည်း (၂၅)လုံးတွင် မြန်မာမူအရ
က၊ ခ၊ င
ခ၊ ဆ၊ ည
တ၊ ထ၊ န
ပ၊ ဖ၊ မ
ဟူသော ဗျည်း (၁၂)လုံးသာ အနက်ရှိသော ဗျည်းများ ဖြစ်ကြသည်။

ထို့ကြောင့် အဆိုပါဗျည်း (၁၂)လုံးကို အသုံးပြု၍ရေးလျှင် အနက်ခွဲရေးနည်းဟု ဆိုရမည်။

ဂ၊ ဃ

ဓ၊ ဇ

င၊ ဈ

စ၊ တ

ဟူသော ဗျည်း(၈)လုံးကား အနက်မရှိ အသံသာရှိသော ဗျည်းများဖြစ်ကြ သည်။

အနက်ခွဲ	က၊ ခ	ကို	အသံခွဲ	ဂ၊ ဃ	ဖြင့်လည်းကောင်း
။	ဓ၊ ဆ	။	။	ဓ၊ ဇ	။
။	တ၊ ထ	။	။	င၊ ဈ	။
။	ပ၊ ဖ	။	။	စ၊ တ	။

အသံခွဲဖလှယ်ရေးကြသည်။

သာဓက။ ။

- လည်သော၊ ကျင်သောအရာဖြစ်သဖြင့် အနက်ရှိသည့်အတိုင်း ကျင် ဟု ရေးရမည် ဖြစ်သော်လည်း အသံထွက်သည့်အတိုင်း ကျင် ဟု အသံခွဲ ရေးခြင်း

- ကော်ရသောအရာဖြစ်၍ ကော်၊ ကော်ပြား ဟု အနက်ရှိသည့်အတိုင်း ရေးရမည်ဖြစ်သော်လည်း အသံထွက်သည့်အတိုင်း ကေါ၊ ကေါပြားဟု အသံခွဲရေးခြင်း
- ခွဲမြဲဟူသောအနက်ရှိသဖြင့် ခွဲ ဟုရေးရမည်ဖြစ်သော်လည်း အသံထွက် သည့်အတိုင်း ခွဲ ဟု အသံခွဲရေးခြင်း

- အစောဆုံးဟူသောအနက်ရှိသဖြင့် ဓမ္မာ ဇီ ဟုရေးရမည်ဖြစ်သော်လည်း အသံထွက်သည့်အတိုင်း ဇီ (ခိကုပ်ရှ် နတ်ပြည်တင်)ဟု အသံထွက်ရေးခြင်း
- မြင့်မြတ်သည်ဟူသော အနက်ရှိသဖြင့် တော် ဟု ရေးရမည် ဖြစ်သော်လည်း အသံထွက်သည့်အတိုင်း တော် ဟု အသံခွဲရေးခြင်း
- ရပ်တည်ရာ စုဝေးရာအနက်ရှိသဖြင့် တိုင် ဟု ရေးရမည် ဖြစ်သော်လည်း အသံထွက်သည့်အတိုင်း ဒိုင် ဟု အသံခွဲရေးခြင်း
- အသံစည်ပြောသည်ဟူသော အနက်ရှိသဖြင့် ပြော၊ ပြောစည် ဟု ရေးရမည် ဖြစ်သော်လည်း အသံထွက်သည့်အတိုင်း ပြော၊ ပြောစည် ဟု အသံခွဲ ရေးခြင်း
- ဘာမျှမရှိ ပြောင်လင်းပွင့်လင်းသောဟူသော အနက်ရှိသဖြင့် ပြောင် ဟု ရေးရမည် ဖြစ်သော်လည်း အသံထွက်သည့်အတိုင်း ပြောင် ဟု အသံခွဲရေးခြင်း

စသည်ဖြင့် အသံခွဲရေးထုံးများစွာရှိပေသည်။

သို့ရာတွင် ရေးထုံးကို ထိန်းသိမ်းသင့်သည်ဖြစ်၍ အသံထွက်သည့်အတိုင်း (အသံခွဲ) မရေးဘဲ အနက်ရှိသည့်အတိုင်း (အနက်ခွဲ) ရေးသားကြသည်များလည်း ရှိသည်။

သာဓက။ ။

- ဂါးဟု အသံထွက်သော်လည်း ကား(ငါးလုပ်ငန်းသုံး)ဟုသာ ရေးခြင်း
- ဝှပ်၊ ဝှပ်ဆက် ဟု အသံထွက်သော်လည်း ကုပ်၊ ကုပ်ဆက် ဟုသာ ရေးခြင်း
- ဝှကျ သည်ဟု အသံထွက်သော်လည်း ဝှကျ သည်ဟုသာ ရေးခြင်း
- ဝှ ဟု အသံထွက်သော်လည်း ဝှ ဟုသာ ရေးခြင်း
- ခံရွေး သည်ဟု အသံထွက်သော်လည်း ခံရွေး သည်ဟုသာ ရေးခြင်း
- နီးသီး ဟု အသံထွက်သော်လည်း နီးသီး ဟုသာ ရေးခြင်း
- ဒို့ ဟု အသံထွက်သော်လည်း တို့ ဟုသာ ရေးခြင်း
- ဒုတ် ဟု အသံထွက်သော်လည်း တုတ် ဟုသာ ရေးခြင်း
- ဒေါင့် ဟု အသံထွက်သော်လည်း ထောင့် ဟုသာ ရေးခြင်း
- ဇောင်းလန် ဟု အသံထွက်သော်လည်း ဝေါင်းလန် ဟုသာ ရေးခြင်း

- ငြိမ်းမြေ့ ဟု အသံထွက်သော်လည်း ငြိမ်းမြေ့ ဟုသာ ရေးခြင်း စသည်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

အချုပ်ဆိုသော်

မည်သို့ပင် အသံထွက်စကောမူ အနက်ရှိသည့်အတိုင်း အနက်ရှိသော စကားလုံးဖြင့်ရေးလျှင် အနက်ခွဲရေးခြင်း၊ အနက်ရှိ အနက်ခွဲ အကွေ့ရာကို အသံ ထွက်သည့်အတိုင်း ပြောင်းရေးလျှင် အသံခွဲရေးခြင်းဟု မှတ်ယူရန် ဖြစ်ပါသည်။

မိ . နှင့်

ဟထိုးမဲ့ မိ နှင့် ဟထိုးရှိ နို့ ကို မှားရေးတတ်ကြသည်။ မှားရေးတတ်ကြသည့် အကြောင်းရင်းမှာ စကားပြောရာတွင်ဖြစ်စေ၊ စာဖတ်ရာတွင်ဖြစ်စေ မိ နှင့် နို့ အသံတူနေသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ မိ ဟု ရေးသော်လည်း နို့ ဟု ပြောကြ၊ ဖတ်ကြသဖြင့် ဟထိုးမဲ့ မိ ကို ဟထိုးရှိ နို့ ဟု ထင်မှတ်မှားယွင်း ရေးသားကြခြင်း ဖြစ်သည်။

အမှန်စင်စစ် မိ-နှင့် နို့ မရောထွေးသင့်။

မိ ကား မိ နှင့် အနက်ရင်းတူပါသည်။ ထိမိ၊ ဆက်စပ်၊ ပူးတွဲ၊ ပေါင်းယှဉ်၊ ညီမျှသည့် အနက်ဖြစ်ပါသည်။

ရှေ့မှပြေးသူကို လိုက်၍မီသည်ဟု ဆိုရာတွင် လိုက်၍မီသည် ဟူသော အနက်ဖြစ်သဖြင့် မိ သည်ဟူသာ ဟထိုးမဲ့ရေးရသည်။

အမြင့်တွင်၊ ဘေးတွင်၊ အနိမ့်တွင် ရှိနေသည့် အရာဝတ္ထု တစ်ခုတစ်ခုကို လက်လှမ်းမီသည်ဟု ဆိုလျှင်လည်း လှမ်း၍မီသည် ဟူသောအနက်ပင် ဖြစ်သဖြင့် ဟထိုးမဲ့ မိ နှင့်ပင် ရေးရသည်။

အချိန်မီသည်တွင် မိ ၏အနက်မှာ ထိမိ၊ ဆက်စပ်၊ ပူးတွဲ၊ ပေါင်းယှဉ်၊ ညီမျှ အနက်ပင်ဖြစ်သည်။ သံတံမှတ်သောအချိန်နှင့် ထိမိဆက်စပ် ပေါင်းယှဉ် ညီမျှသည်ဟု ဆိုလိုသည်။ မလျော့မပို ဖြစ်သည်ဟု ဆိုလိုသည်။ ထို့အတူပင် ရထားမီသည်၊ ရထားချိန်မီသည်၊ ကျောင်းမီသည်၊ ကျောင်းချိန်မီသည် စသည် တို့၌လည်း နည်းတူဖြစ်သည်။ စံချိန်မီသည်၊ စံမီသည်ဆိုသည်မှာ စံနှင့်မလျော့မပို ဖြစ်သည်။ စံနှင့်ကိုက်ညီသည်ပင် ဖြစ်သည်။ ခေတ်မီသည်ဆိုသည်မှာ ခေတ်နှင့် ကိုက်ညီသည်။ ခေတ်နှင့် လိုက်လျောညီထွေ ရှိသည်ဟု ဆိုလိုသည်။ ၁၅- ရက် နေ့ အစီဆိုရာ၌လည်း ၁၅-ရက်နေ့ကို မကျော်မလွန် မပိုစေဘဲ၊ ၁၅-ရက်နေ့နှင့် ကိုက်ညီစွာဟုပင် ဆိုလိုပေသည်။

ထို့ကြောင့်လည်း မြန်မာစာအဖွဲ့က ပြုစုထုတ်ဝေသော မြန်မာအဘိဓာန်တွင် မိ ကို "မိ၊ ကြိ- လှမ်း၍ ရောက်နိုင်၊ ထိနိုင်သည်။ တိုင်ရောက်သည်" ဟု အနက် ဖွင့်ဆိုထားခြင်း ဖြစ်သည်။

အမျှင်ဆိုသော် မိသည့်အနက်၊ တူညီ၊ ကိုက်ညီ၊ ညီမျှသည့် အနက်ကို ဆိုလိုပါက ဟာထိုးမဲ့ မီ ကို အသုံးပြုရန် ဖြစ်ပါသည်။

မေတ်မီသည်၊ စံမီသည်၊ ရထားမီသည်၊ လိုက်မီသည်၊ လှမ်းမီသည်၊ အချိန် မီသည် စသည်တို့ကဲ့သို့သော ကြိယာဖြစ်သော မီအကြောင်းကို ရှင်းလင်းပြီးနောက် ပစ္စည်းစကားလုံးဖြစ်သော မီ အကြောင်းကို ရှင်းလင်းရန် ရှိပေသည်။

ယင်း မီ ကို မ နှင့် တွဲ၍ သုံးလေ့ရှိသည်။ မကြာမီ၊ မစားမီ၊ မပြောမီ၊ မလာမီ၊ မသွားမီ စသည်ဖြင့် သုံးသည်။ စင် ဟူသောစကားနှင့် ဖလှယ်၍ သုံး နိုင်သည်။ မကြာစင်၊ မစားစင်၊ မပြောစင်၊ မလာစင်၊ မသွားစင် ဟူ၍ဖြစ်သည်။ ကြိယာ မီ ၏ အနက်ဖြစ်သည့် ထိမိ၊ တိုင်ရောက်သည့် အနက်ပင်ဖြစ်သည်။ မကြာမီဆိုသည်မှာ ကြာသည့်ကာလသို့ မတိုင်ရောက်သေးဘဲ ဟူသောအနက် ဖြစ်သည်။ မပြောမီ၊ မလာမီ၊ မသွားမီ စသည်တို့တွင်လည်း ပြောခြင်း၊ လာခြင်း၊ သွားခြင်းသို့ မတိုင်ရောက်သေးဘဲ ဟူသော အနက်ပင်ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့်လည်း မြန်မာအဘိဓာန်တွင် “မီ၊ စည်း-“မ” နှင့်တွဲ၍ အချိန် မတိုင်သေးစင် အနက်ဖြင့် ထောက်ပံ့သောစကားလုံး”ဟု အနက်ဖွင့်ဆိုထားခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ဟာထိုးရှိ မှီ ၏အနက်မှာ မီစေသည်၊ မီအောင်ပြုသည် ဟူသောအနက် ရှိပေသည်။ တိုင်ကိုနှိုသည်ဟုဆိုသည်မှာ တိုင်နှင့်ထိအောင် မီအောင်ပြုသည်၊ တိုင်ကိုမီစေသည်၊ တိုင်ကို မီစေသည်ပင်ဖြစ်သည်။ အရာဝတ္ထုတစ်ခုခု၊ အကြောင်း အရာ တစ်ခုခုတွင် မိမိရေ တွယ်ကပ် မှီတံဆွဲ ထိမီစေသည်ကိုပင် နှိုသည်ဟု ဆိုသည်။

ထို့ကြောင့် မြန်မာအဘိဓာန်တွင် "မိုး၊ ကြီး-၁၊ တစ်စုံတစ်ရာကို ယှဉ်ကပ် အားပြုသည်။ ။ အားကိုးအားထား ပြုသည်" ဟု အနက်ဖွင့်ဆိုထားပေသည်။ ဟထိုးရှိ မှီ ကို "မှီခိုသည်၊ မှီငြမ်းပြုသည်၊ မှီတင်းသည်၊ မှီဝဲသည်၊ မှီအုံး" စသည်ဖြင့် သုံးစွဲလေ့ရှိသည်။

ရှေးထုံးငယ်စံစီ၊ မှီငြမ်းငယ်ပြုပါလို့။

မိနင့်မှီ မရှုပ်ထွေးအောင်၊ ရှေးကြပါစို့။

မင် နှင့် မြား

မင် ကို မှင် ဟု အသံထွက်သဖြင့် မှင် ဟု ရေးမှားခြင်း၊ မြား ကို များဟု အသံထွက်သဖြင့် မြား၊ များ ဟု ရေးမှားခြင်းများကို မကြာမကြာ မြင်တွေ့ နေရပါသည်။

မြန်မာစာအဖွဲ့က ပြုစုထုတ်ဝေသော မြန်မာစာလုံးပေါင်းသတ်ပုံကျမ်းတွင် မင် နှင့်ဆိုင်သော ဝေါဟာရများနှင့် ပတ်သက်၍ “မင်ကြောင်ထိုး၊ မင်မံစက္ကူ၊ မင်ရည်၊ မင်သေ၊ မင်ဆိုးမင်တ”ဟူသော ဝေါဟာရများကို ဟုတ်မှန် မင် နှင့် ရေးရန်ပြထားပါသည်။

မြန်မာအဘိဓာန်တွင်လည်း “မင်၊ မင်ကျမင်န၊ မင်ကြောင်၊ မင်မံစက္ကူ၊ မင်စာ၊ မင်နီပံစက္ကူ၊ မင်သေ” ဟူသော ဟုတ်မှန် မင် ဝေါဟာရတည်ပုဒ်များကို ထည့်ပြပြီး အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုထားပါသည်။

မင် ခင်အနက်မှာ စွဲလမ်း၊ စွန်းထင်း ဖြစ်သည်။ မင် ဆိုသည်မှာ စွဲလမ်း၊ စွန်းထင်းသောအရာ ဖြစ်သည်ဟု ဖွင့်ကြသည်။ မြန်မာစကားပင် ဖြစ်သည်ဟုရှုလည်းဆိုကြသည်။ အချို့ကမူ မင်၊ မဲ၊ မည်း အနက်တူယူ၍ အနက်ရောင်၌ ရှိသောအရာဟုလည်း အနက်ဖွင့်ကြသည်။ မှားသည်ဟု မဆိုသာပါ။ သို့ရာတွင် သက္ကတ / ပါဠိ မသီ ပုဒ်မှ လာသည်ဟူသော အဆိုမှာလည်း အတော်အားကောင်းပါသည်။ မသီ မှ မံသိ၊ မင်သိ၊ မံ/မင် ဖြစ်လာသည်ဟု ဆိုသည်။ ရှေးအရေးများတွင် မံ အရေးအတော်များမဲ့သည်။ ဟိန္ဒူတွင်လည်း သက္ကတသို့လိုက်၍ မသီ ဟုပင် ရေးသည်။ သက္ကတ/ ပါဠိပုဒ် မသီ မှ လာသည်ဟူသော အယူအဆကို လက်ခံနိုင်ဖွယ်ရှိပါသည်။

ထို့ကြောင့်လည်း မြန်မာအဘိဓာန်တွင် မင်ကို "ရေးခြစ်၊ ပုံနိပ်၊ ထိုးနှံရာတွင် သုံးသော အရောင်ရှိ အရည်၊ အစေး"ဟု ဖွင့်ပြပြီး ရင်းမြစ်စကားကို ပါဠိပုဒ် မသီဟု ဖော်ပြထားပါသည်။

မည်သည့်ဝေါဟာရက လာသည်ဖြစ်စေ မင်အိုး၊ မင်တံ၊ မင်ရည်တို့မှ မင်တွင် ဟာထိုးပါရန် မလိုသည်မှာ ထင်ရှားပါသည်။ မင် ဟု ဟာထိုးမဲ့ ရေးပြီး မှင် ဟု ဟာထိုးရှိသဖြင့် အသံထွက်ခွင့်ကား ရှိပါသည်။ ခေတ်မီ၊ မကြာမီ၊ အချိန်မီ စသည်တို့ကို ခေတ်မှီ၊ မကြာမှီ၊ အချိန်မှီ စသည်ဖြင့် အသံထွက်နေကြသည် နည်းတူပင်ဖြစ်သည်။

ဟာထိုးမဲ့ရေးရပြီး ဟာထိုးရှိသဖြင့် ပြောဆိုရွတ်ဖတ်ကြရသော အခြားစကား တစ်လုံးမှာ မြား ဖြစ်သည်။ လေးမြား လက်နက်မှ မြား ကို ဆိုလိုပါသည်။

မြားအတွင်း ကား များ (မြား) မြားအတွင်း ကား များ (မြား)။

မြား ကို မ တွင် ရရစ်လျက် ဟထိုးမပါ ရေးရိုးဖြစ်သည်။ ရှည်လျားပြောစဉ်း အနက်ရှိသော မားဟူသော ပုဒ်နှင့် အနက်ဆက်စွယ်သည်။ ရှည်လျားပြောစဉ်း သော အရောင်းအတက်ကို မြား ဟု ခေါ်ဆိုခြင်း ဖြစ်သည်။

“မြားအတွင်း ကားမရပ်ရ” ဟု ရေးရမည်အစား “မျှားအတွင်း ကားမရပ်ရ” ဟု ရေးဖူးကြသည်။ အမှန်ရေးဖို့ သတိရှိသင့်ကြသည်။

ထုပ်လျှောက် ဒိုင်းမြားမှ မြား ကိုလည်း ဟထိုးမဲ့ပင် ရေးရသည်။ ပစ်သော မြားနှင့် အနက်သဘောချင်း တူသည်။ မြန်မာအဘိဓာန်တွင် မြားကို အနက်(၂)ခု ပေးသည်။ “၁။ လေးညှို့၏ ကန်အားဖြင့် ပစ်လွှတ်ရသော အဖျား ချွန်ထက်သည် လက်နက်။ ၂။ အခြင်တင်ရန် ဒိုင်းများပေါ်တွင် ကန်လန့်ရှိက်ထားသောတန်း။”

လက်နက်လေးမြားတွင် မြားကို မ တွင်ရစ်လျက် ရေးရသော်လည်း မ တွင် ယပင့်ဟထိုးယှဉ်လျက် မျှား ဟူသော အရေးလည်း ရှိသေးသည်။ မယပင့် ဟထိုး “မျှား” ကို မျှား၍ခေါ်သည်။ ငါးမျှားသည်။ ငါးမျှားချိတ် တို့တွင်သုံးသည်။

မင်သေနှင့်မင်၊ ရေးလိုလျှင်၊ မတွင် ဟထိုးမဲ့။
ထုပ်လျှောက် ဒိုင်းမြားလေးနှင့်မြား၊ မမြားနည်းတူ၊ဟမကွဲရေးမှစပ်ထုံးဖွဲ့။

မလိုအပ်ဘဲ ပိုတတ်သော ရေးချ

မြန်မာစာ စာလုံးပေါင်းသတ်ပုံတွင် ဝင်ရောက်နှောင့်ယှက်နေသော အရေးတစ်ခုမှာ မလိုအပ်ဘဲ ပိုတတ်သော ရေးချ ဖြစ်ပါသည်။

မလိုအပ်ဘဲ ပိုတတ်သော ရေးချတစ်ခုမှာ ပတ်တွင်ပါတတ်သော ရေးချဖြစ်သည်။

သီတင်းတစ်ပတ်၊ နှစ်ပတ်လည်၊ သုံးလပတ်၊ ပတ်ဝန်းကျင်၊ ပတ်သက်သည် စသည်တို့ကို သီတင်းတစ်ပတ်၊ နှစ်ပတ်လည်၊ သုံးလပတ်၊ ပတ်ဝန်းကျင်၊ ပတ်သက်သည် စသည်ဖြင့် ရေးမှားတတ်ကြသည်။

ပတ်၏အနက်မှာ လည်သည်၊ လှည့်သည်၊ ရစ်သည်၊ ဝိုက်သည်၊ ဝိုင်းဝန်းသည် တို့ဖြစ်သည်။ မြန်မာစကား စစ်စစ်ဖြစ်ပြီး ရေးသောအခါ ရေးချမလိုသော စကားလုံးဖြစ်သည်။

သီတင်းတစ်ပတ်၊ ရက်သတ္တပတ်ဆိုသည်မှာ ၇-ရက်၊ ၇-နေ့တွင် စသောနေ့တစ်နေ့မှ နောက်တစ်ဖန် ထိုနေ့သို့ ထပ်မံလည်ပတ် ရောက်ရှိလာသော ကာလကို ဆိုလိုသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် ၇-ရက် ပတ်မိသော၊ ၇-ရက်လည်သော ကာလကို ဆိုလိုသည်။

နှစ်ပတ်လည် ဆိုသည်မှာလည်း ၁၂-လတွင် စသော လတစ်လလမှ နောက်တစ်ဖန် ထိုလသို့ ထပ်မံလည်ပတ် ရောက်ရှိသော ကာလကိုပင် ဆိုလိုသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် ၁၂-လပတ်မိသော၊ ၁၂-လလည်မိသော ကာလပင် ဖြစ်သည်။

သုံးလပတ်၊ လေးလပတ် စသည်တို့သည်လည်း သုံးလပတ်မီသော၊ လေးလပတ်မီသော အချိန်ကာလပင် ဖြစ်သည်။

ပတ်ဝန်းကျင် ဆိုသော စကားသည် ပတ်၊ ဝန်း၊ ကျင် ဟူသော စကားလုံး သုံးလုံးကို ပေါင်းစပ်ဖွဲ့စည်းထားသော စကားဖြစ်သည်။ အနက်တူသော စကား သုံးလုံး ဖြစ်သည်။ ပတ်သည်လည်း လည်၊ လှည့်၊ ရစ်၊ ဝိုင်းအနက်၊ ဝန်းသည်လည်း လည်၊ လှည့်၊ ရစ်၊ ဝိုင်း အနက်၊ ကျင်သည်လည်း လည်၊ လှည့်၊ ရစ်၊ ဝိုင်း အနက်ပင် ဖြစ်သည်။ လှည့်လည်ရစ်ဝိုင်းလျက် ရှိသော နေရာဒေသ၊ အချိန်ကာလကိုပင် ပတ်ဝန်းကျင် ဟု ဆိုသည်။

ပတ်သက် သည်ဆိုသော စကားတွင်လည်း ပတ် ဟု ရစ်လည်သည်၊ စပ်ဆိုင်သည် ဟူသော အနက်ပင်ဖြစ်သည်။

ဗွာတစ်ပတ်၊ ကျောင်းတစ်ပတ်၊ ပတ်ကုံးဝန်းကျင်၊ အအေးပတ်သည် စသည်တို့ကိုဆိုသော စကားများမှ ပတ် သည်လည်း လည်ပတ်၊ ရစ်ပတ် အနက်ပင် ဖြစ်သည်။

အချုပ်အားဖြင့်ဆိုသော် မြန်မာစကား ပတ် တွင် ရေးချပါရန် မလိုပါ။ သို့ရာတွင် ပ တွင် ရေးချလျက် တ သတ်ရသော ပါတ် အရေးများလည်း ရှိသည်။ ယင်းတို့ကား မြန်မာစကားများ မဟုတ်ကြ။ ပါဠိသက် စကားများသာ ဖြစ်ကြသည်။

နိပါတ်တော်၊ ပါဏာတိပါတ်၊ ဝိဇ္ဇာပိတ်၊ ဥပ္ပါတ်ပျံသည် စသည်ကား
များ ဖြစ်ကြသည်။

ယင်းတို့တွင် နိပါတ်တော်မှ နိပါတ်ကား ပါဠိ နိပါတပုဒ်တည်း။
ပါဏာတိပါတ်ကား ပါဠိ ပါဏာတိပါတ၊ ဝိဇ္ဇာပိတ်ကား ပါဠိ ဝိဇ္ဇာပိတ်၊
ဥပ္ပါတ်ပျံသည်မှ ဥပ္ပါတ်ကား ပါဠိ ဥပ္ပါတ် တို့ ဖြစ်ကြသည်။

မလိုအပ်ဘဲ ပိုတတ်သော ရေးချ်များကို ဆားဥပဒ်၊ မဏ္ဍပ်၊ ဒဏ်၊ အရုဏ်ကျင်း၊ ကန်း၊ အနာဂတ် ဟူသော စကားများကို ရေးရာ၌လည်း တွေ့ရတတ်သည်။ ဆားဥပဒ်၊ မဏ္ဍပ်၊ ဒဏ်၊ အရုဏ်ကျင်း၊ ကန်း၊ အနာဂတ်ဟူ၍ ရေးကြခြင်းမှာ မလိုအပ်ဘဲ ရေးချ် ပိုနေခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

ဥပဒ်(ဆေး)။ ဥပဒ်မှာ ပါဠိသက်ပုဒ် ဖြစ်သည်။ မြို့တွင် ဥပဒေဟု ရှိသည်။ ဥပဒေသည် ဆေး၊ ဆေးရန်၊ အန္တရာယ်ကို ဆိုလိုသည်။ ဥပဒေ ပုဒ်သက် ဖြစ်သဖြင့် ဥပဒ်ဟူသော ရေးရသည်။ ပ- တွင် ရေးချ် မထည့်ရပါ။ (ဥပါဒ်ဋီဘင် မှ ဥပါဒ်ကား ဥပ္ပါဒ ပုဒ်သက် ဖြစ်သဖြင့် မ-တွင် ရေးချ်ပါရသည်။)

ဆေး အန္တရာယ် နှစ်သက်တို့ ဥပဒ်ဆိုရင် ရေးချ်မထည့်နဲ့ ပုဒ်သက်

ဥပဒ်(ဆေး)။ ဥပဒေ ဟူသော ပါဠိ စကားမှ လာသဖြင့် ရေးချ်မပါရ။

မဏ္ဍပ်။ ပါဠိတွင် မဏ္ဍပ ဟုရှိသည်။ အကာမဲ့ ယာယီအဆောင်ဟု
အဓိပ္ပာယ်ရသည်။ မဏ္ဍပ ပုဒ်သက်ဖြစ်သဖြင့် မဏ္ဍပ်ဟု ရေးချမပါဘဲ ရေးရသည်။

မဏ္ဍပ်မှာ ရှေးဥ
ပါသလားပေမေ။

မဏ္ဍပဆိုတဲ့
ပါဠိ စကားက လာတာ
သားရဲ့။ အကာမဲ့ယာယီ
အဆောင်လို့ အဓိပ္ပာယ်ရတယ်။
ရှေးဥပါရဘူး။

ဒဏ်။ ဒဏ်ခတ်သည်၊ ဒဏ်တပ်သည်၊ ဒဏ်ပေးသည်၊ ဒဏ်ရိုက်သည်၊
ဒဏ်ကြေး၊ ကြီးဒဏ်၊ ထောင်ဒဏ်၊ သံဒဏ်၊ ရေဒဏ်၊ အပြစ်ဒဏ်၊ ဘေးဒဏ်၊
ဒဏ်ရာဒဏ်ချက် စသည်တို့ကို ဒ တွင် ရေးချမပါဘဲ ဒဏ် ဟုသာ ရေးရသည်။
ပါဠိတွင် ဒဏှ ဟူသော ပုဒ်ရှိသည်။ ဒဏှသည် တုတ်၊ တုတ်တံ၊ အရိုးတံ၊
အပြစ်ပေးခြင်း စသည့်အနက်များရှိသည်။ ဒဏှ ပုဒ်သက်ဖြစ်၍ ဒ တွင်
ရေးချမပါဘဲ ဒဏ်ဟုသာ ရေးရသည်။ ကနက္ခဒဏ်ထီးကို ရေးရာတွင်လည်း
ဒဏ် တွင် ရေးချမပါရချေ။ ကနက = ရွှေ + ဒဏှ = အရိုး၊ ရွှေအရိုးတပ်ထီးဟု

ဆိုလိုသည်။ ကနကဒဏ်မှ မြန်မာမှုအရေးတွင် ကနက္ခဒဏ် ဖြစ်လာသည်။

အရုဏ်။ နေအရုဏ်၊ အရုဏ်ကျင်းပြီ၊ အရုဏ်ဆွမ်း စသည်တို့တွင် အသရပြင့်သာ အရုဏ် ဟု ရေးရသည်။ အာသရပြင့် အာရုဏ် ဟု မရေးရ။ အတွင် ရေးချမပါရ။ ပါဠိတွင် အရုဏ ဟူသော ပုဒ်ရှိသည်။ ပါဠိ အရုဏသည် အမှောင်ပျောက်ပြီး ရှေးဦးတက်လာသော ရောင်နီ၊ ရောင်နီလာချိန်ကို ဟောသည်။ အာရုဏ်ဟု အ တွင် ရေးချပြီး ရေးမှားကြသည်မှာ ပြောဆို ရွတ်ဖတ်ရာတွင် "အာယုန်" ဟု ပြောဆိုရွတ်ဖတ်နေကြသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ မြန်မာအဘိဓာန်တွင် အရုဏ် ကို "အရုဏ်/အာယုန်/န၊ နေမထွက်မီ အရှေ့အရပ်မှ ဦးစွာ ဖြစ်ပေါ်သော ရှေ့ပြေးအလင်းရောင်။ [ပါ၊ အရုဏ] "ဟု ဖွင့်ဆိုထားသည်။

ကန်း။ မျက်စိကန်းသည်ဟု ရေးမှားတတ်ကြသည်။ ပါဠိတွင် မျက်စိတစ်ဖက်ကန်းဟော ကာဏဟူသော ပုဒ်ရှိသဖြင့် ပါဠိ ကာဏ ပုဒ်သက်ဟု ယူလိုကြသည်။ ကန်း သည် ဆိုသော စကားမှာ မြန်မာစကားစစ်စစ်ဖြစ်သည်။ ရေ၊ အရည်ကုန်ပျောက်၊ ခြောက်ခန်းသည်ကိုပင် ကန်း သည်ဟု ဆိုသည်။ ကန်းနှင့်ခန်း အနက် ဆက်နွယ်သည်။ မျက်စိထဲတွင် မြင်စေတတ်သော အရည်ခန်းလျက် မမြင်နိုင်ဘဲရှိသည်ကိုပင် မျက်စိကန်းသည်ဟု ဆိုသည်။ ရေတွင်းတွင် ရေမရှိဘဲ ခြောက်ခန်းသည်ကိုပင် ရေတွင်းကန်းသည်ဟု ဆိုသည်။ က တွင် ရေးချမပါဘဲ ကန်း ဟုသာ ရေးရသည်။

အနာဂတ်။ ပါဠိ အနာဂတ ပုဒ်သက်ဖြစ်သည်။ မလာရောက်သေးသော၊ နောင်လာလတ္တံ့သော ဟူသော အနက်ကိုဟောသည်။ ထို့ကြောင့် မလာရောက်သေးသောကာလ၊ နောင်လာလတ္တံ့သော ကာလကို ရေးလိုလျှင် အနာဂတ်ကာလ၊ အနာဂတ် ဟု ရေးရသည်။ ဂ ငယ်တွင် ရေးချထည့်၍ အနာဂါတ် ဟု ရေးလျှင် မှားသည်။

- မလိုအပ်ဘဲ၊ ပိုတတ်သည့် ရေးချကို၊ ၊
- မမှားအောင် သတိချုပ်၊ ရေးတတ်စေလို၊ ၊
- ပတ်ဝန်းကျင်၊ ဘေးဥပဒ်နှင့်၊
- ဒဏ်စတ်သည့် ဒဏ်ထိုထို၊ မဏ္ဍပ်ဆိုတစ်ဝ၊
- မျက်ကန်းငယ်တစ်ဖြာ၊ အရုဏ်လာ အရုဏ်တက်ကယ်နှင့်၊
- အနာဂတ်ဆို နောင်ခါတွက်ကိုလ၊
- ရေးချတွေ ပိုမစွက်ပါနှင့်၊
- စဉ်ဆက်ရေးကြ။ ။

ဖြည်းဖြည်း

ယာဉ်လမ်းညွှန် ဆိုင်းဘုတ်များတွင် “ဖြေးဖြေးဟောင်း” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “ဖြည်းဖြည်းဟောင်း” ဟူ၍ လည်းကောင်း နှစ်မျိုးရေးနေကြသည်။ ထိုနှစ်မျိုးတွင် “ဖြည်းဖြည်းဟောင်း” ဟု ရေးပါမှ စာလုံးပေါင်းသတ်ပုံရေးထုံးနှင့် ညီပါမည်။

ဝတ္ထုစာရေးသတ်အင်း၊ ကရိလက္ခဏသတ်ပုံသံပေါက်၊ ကဗျာသာရတ္ထသင်္ဂဟ တို့မှစ၍ အစဉ်အဆက် သတ်ပုံကျမ်း အစောင်စောင်၊ နောက်ဆုံး မြန်မာစာလုံးပေါင်း သတ်ပုံကျမ်းအထိ သတ်ပုံကျမ်းများတွင် “ဖြည်းဖြည်း” ဟုသာ ရေးထုံးပြခဲ့ပါသည်။

ဝတ္ထုစာရေးသတ်အင်းတွင် “ပျူဖြည်းဖြည်း၊ သာသာဖြည်းဖြည်း” ဟု ပြထားသည်။ ကရိလက္ခဏသတ်ပုံ သံပေါက်တွင်လည်း “နာပျော်ပွယ်ချည်း၊ သံဖြည်းဖြည်း၊ ဖြည်းဖြည်းညင်းညင်းဆို” ဟူ၍ ပြထားသည်။

ကဗျာသာရတ္ထ သင်္ဂဟတွင် "ဖြည်းညင်းဖြည်းညှဲ၊ ပျံဖြည်းသာဖြည်း၊
တဖြည်းဖြည်းလျှင်၊ ရစ်နည်းစေ့စပ်" ဟူ၍ မှာထားသည်။

အဆိုပါသတ်ပုံဆရာကြီးများက "ဖြည်းဖြည်း" ဟု အရစ်ညသတ်ဖြင့် ပြည့်နှံ
ခဲ့ကြသည်မှာလည်း ရှေးကဗျာလင်္ကာ အစပ်အဟပ် အကိုးအထောက် အညွှန်အပြ
ရှိခဲ့သဖြင့်သာ ဖြစ်ပေသည်။

ထင်ရှားသော အကိုးသာဓက တစ်ခုနှစ်ခု ထုတ်ပြရလျှင်-
အဘယ်ရွာက၊ လာသနည်းဟု၊ ဖြည်းဖြည်း မေးတော်မူလတ်တည်း။

[၈၄၆၊ ဘူရိဒတ်လင်္ကာ၊ ပိုဒ်- ၁၂၁။]

ပူဟုန်မသည်း၊ ပျံပျံဖြည်းသား၊ တိပ်မည်းမဆိုင်။

[၈၇၃၊ ဂါထာ ခြောက်ဆယ်ပျို့၊ ပိုဒ်- ၁၂။]

ဧရိက်ဖြည်းဖြည်း၊ ဖြည်းဖြည်းညင်းညင်း၊ သာဓုရင်းရတု။

[၈၉၁၊ သံဝရပျို့၊ ပိုဒ် - ၁၆၈။]

စသည်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

ဖြည်းဖြည်း ဟု ရေးသော်လည်း ဖြေးဖြေး ဟု အသံထွက်ကြပါသည်။
ထို့ကြောင့်လည်း မြန်မာအဘိဓာန်တွင် "ဖြည်းဖြည်း" ဟူသော ဝေါဟာရကို
"ဖြည်းဖြည်း/ဈေးဈေး/ ကြိဝိ၊ အမြန်မဟုတ်ဘဲ" ဟု ပြထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။
မြန်မာစာလုံးပေါင်းသတ်ပုံကျမ်းတွင်လည်း "ဖြည်းညင်း၊ ဖြည်းဖြည်းစေးစေး၊
ဖြည်းသုတ်" ဟူသော ဝေါဟာရများကို ဖ တွင် ရရစ် ညသတ်လျက် ပြထားပါသည်။
ဖြေး ဟူသော အရေးပြမထားပါ။

သို့ဖြစ်ရာ ကားမောင်းနေသော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးသည် "ဖြည်းဖြည်းမောင်း"
ဟူသော ဆိုင်းဘုတ်ကိုလည်း တွေ့ရ၊ "ဖြေးဖြေးမောင်း" ဟူသော ဆိုင်းဘုတ်ကိုလည်း
တွေ့ရသဖြင့် "ဘယ်ဟာမှန်ပါလိမ့်" ဟု အတွေးမဝင်ရလေအောင် "ဖြည်းဖြည်း
မောင်း" ဟူသော "ထုံးစံမိဖွဲ့ အရိုးကျသက်သေရ သဘောမိ" သတ်ပုံမှန်ကိုသာ
ခွဲခြား မှတ်ထား ရေးသားနိုင်ကြပါစေသတည်း။

ဖြည်းဖြည်းဟူသမျှမှာ၊ ရစ်လျက်သာ ညသတ်ဘိ။
သဝေထိုးကာ တဖြေးဖြေး၊ ရေးထုံးမရှိ။

ရောထွေးတတ်သော ကာ နှင့် ဓါ

ကာနှင့် ဓါသည် အရေးမတူသော်လည်း အသံထွက် တူတတ်သောကြောင့် ရေးရာ၌ ရောထွေးတတ်သည်။

တစ်ဖြိုင်နှက်ဖြစ်စေ၊ ဆက်တိုက်ဖြစ်စေ ဖြစ်ပျက်ကြောင်းကို ပြလိုသော် ကာ ကို သုံးသည်။

- အိပ် ကာ စား ကာ နေသည်။
- ရယ် ကာ ဖော ကာ ပြောသည်။
- ဆေးလိပ်ကိုက် ကာ စားဖတ်သည်။

အိပ်ကာ စားကာ နေသည်။

အချိန်၊ အခါ၊ ကာလ တို့ကို ပြလိုသော် ဓါ ကို သုံးသည်။

- ငယ်စဉ်အခါ ပညာမရှာလျှင် ကြီးစါမှ နောင်တရမည်။
- ပန်များကိုဆုပ်ကာ၊ ကြံပြီးသောအခါလျှင် ...

- ဘဝ မှန်းတိမ်းချိန်ရောက်ခါမှ ...
- လက်ဖျားကိုင်ကာ၊ လှူသောခါလည်း၊ မျက်ပါမရှိ ...
- အလှမ်းထပ်ကာ၊ ခုချိန်ခါကို၊ လေပါမိုးနှင့် ...
- ရွှေချည်ပေါင်တုံးခါမှ၊ ဖောင်ဖုန်းပြန်ခုမယ်။
- ရောက်ခါနီး
- ပြစ်ခါနီး

ဝါဒီဗုဒ္ဓ ခက်မည်။

မှားတတ်သော ပါဠိပါဠိဆင့်စာလုံးများ

'ဏကြီး၊ နငယ်'တို့ ဆောက်က 'င၊ ဌ၊ ည၊ တ၊ ဒ'တို့ကို ဆင့်၍ ရေးရသော ပါဠိစကားလုံးများ ရှိသည်။ ထိုပါဠိစကားလုံးများကို ရေးရာတွင် ပါဠိတာသာနှင့် အကျွမ်းမဝင်သည့်အတွက် စာလုံးပေါင်း မှားတတ်သည်။

- ကလူကောစ = ဆူးငြောင့်၊ ရန်လုပ်ခြင်း၊ နောင်ယှက်ခြင်း
- ကဏ္ဍဌာန် = လည်ချောင်းအရပ်
- ကဏ္ဍ = အပိုင်း၊ အခန်း
- ကဏ္ဍကမြင်း = သိဒ္ဓတ္ထမင်းသား၏ မှားဖက်တော်မြင်း
- ကဏ္ဍသုခ = နားဝင်ချိုခြင်း
- ကန္တာရ = ခက်ခဲသောခရီး၊ ခရီးခဲ
- ကန္တရဝတီ = ဈေးကပ်၊ ဂူ၊ လိုက်ပေါများသောဒေသ
- ဂဏ္ဍီ = စက်ဆစ်အဖွင့်ကျမ်း
- ပဏ္ဍိတ = ပညာရှိ
- ပဏ္ဍကမ္ပလာ = သိကြားမင်းခံရာ ကျောက်မျာ

သဒ္ဒါအသုံးအနှုန်း

“မှ၊ က၊ ကို၊ အ၊ များ၊
 တို့၊ တွေ” စသည်တို့သည်
 သဒ္ဒါစကားလုံးများ ဖြစ်သည်။
 “သူ က ပြောတယ်” နှင့်
 “သူ ကို ပြောတယ်” ဟူသော
 ဝါကျ(၂) ခုသည် အဓိပ္ပာယ်
 ကွာခြားသည်။ ယင်းသို့အဓိပ္ပာယ်
 ကွာခြားခြင်းမှာ က နှင့် ကို သဒ္ဒါ

အသုံးကွဲပြားသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ထိုသဒ္ဒါစကားလုံးများကို
 သူ့နေရာနှင့်သူ နေရာတကျသုံးရသည်။ နေရာတကျသုံးမှ အနက်အဓိပ္ပာယ်
 တိကျသည်။ ရှင်းလင်းသည်။ လိုရင်းရောက်သည်။

ထိုသဒ္ဒါစကားလုံး အသုံးလွဲမှားနေလျှင် အနက်အဓိပ္ပာယ် ထွေပြားတက်
 သည်။ ရှုပ်ထွေးတတ်သည်။ လိုရင်းမရောက် ဖြစ်တတ်သည်။ ထို့ကြောင့် သဒ္ဒါ
 အသုံးအနှုန်းကို ဂရုစိုက်ရသည်။

ရောထွေးတတ်သော မှ နှင့် က

ထွက်ခွာရာ ကိုရည်ညွှန်းလိုသော် က ကို နှုတ်ပြောတွင်ရာ အရေးတွင်ပါသုံးသည်။
 ဘယ်က လာသလဲ။ ဈေးက လာတယ်။
 အရပ်လေးမျက်နှာက လာသောသူ
 မြို့ကလာသည်။ တောက လာသည်။
 ခွေသဟ်၊ ဝေယန်အုံ့ဆီက ၊ လေပြန်လုံ့ဆော်မဲ့ပြီ။
 ထွက်တော်မှ နန်းက ခွာတယ်။

မှ ကို အရေးတွင်သာသုံးသည်။

ကွန်တော် မန္တလေးမှ ရန်ကုန်သို့ ချောမောစွာ ရောက်ရှိပါသည်။
 ခြောက်ဘုံရပ်မှ ၊ သက်လှာကျသို့...

ဒေါ်နီသည်
 ဈေးမှ အိမ်သို့
 ပြန်လာသည်။

ဖြူသူ၊ ဖြစ်သူ၊ ရှိသူ ကို ရည်ညွှန်းလိုသော် နှုတ်ပြော နှင့် အရေး နှစ်ရပ်စလုံး
တွင် က ကိုသာ သုံးရသည်။

တောင်တောရယ်သာ၊ မာလာက ငုံဖူး။
တောမျောက်က ကြီးငွေ့။
ရွှေဖိုးခေါင်သံချိုညောင်း၊ ဒေါင်းက ဆိုးဝေ။
မြန်မာစာအဖွဲ့က ထုတ်ဝေသည်။
သဘာပတိကြီးက မိန့်ခွန်းပြောကြားပါလိမ့်မယ်။
ကျောင်းအုပ်ကြီးက ဆုချီးမြှင့်သည်။
မြစ်ကြီးနားမြို့က ကချင်ပြည်နယ်မှာ ရှိတယ်။
မောင်ဘက သတ္တိရှိတယ်။ မောင်လှက သတ္တိမရှိဘူး။

မြန်မာစာအဖွဲ့က
ထုတ်ဝေတယ်။

မြန်မာစာအဖွဲ့က
ထုတ်ဝေသည်။

တွင်နေသောအမှားများ

- ၁။ ဦးစော်ပိတ်မှ ဆုချီးမြှင့်စဉ်
- ၂။ ရေယာဉ်ပေါ် အတက်အဆင်းတံခါးကို ခရီးသည်များမှ မဖွင့်ရပါဘူး။
- ၃။ ...ကျွန်းကို ဘိုးတော်ဘုရားမှ ၁၇၅၂ ခုနှစ်က တော်ဝင်ပင်အဖြစ် သတ်မှတ်၍ ...
- ၄။ ...သက်ဆိုင်ရာမှ အမြန်ဆုံး အရေးယူပေးပါရန် တင်ပြအပ်ပါသည်။

- ၅။ ရန်ကုန်မြို့တော်တွင်မော်တော်ယာဉ်များမှ လမ်းကူးသူငှာခန့်အား တိုက်မိ၍ လစဉ် အသက်အန္တရာယ် ထိခိုက်လျက်ရှိသည်။
- ၆။ အခမ်းအနားတွင် ဥက္ကဋ္ဌမှ အဖွင့် အမှာစကား ပြောကြားပြီး ...

အသုံးမမှား ကို နှင့် အား

အပြုမဲ့သူ ကို ဖော်ပြလိုလျှင် ကို ကို သုံးသည်။

- ၁။ မဟာဇောဓိပင် ကို စိုက်တော်မူမည်။
- ၂။ မင်းထင်စည်သူ ကို ဝန်ကြီးစန့်တော်မူသည်။
- ၃။ ခွေး ကို ရိုက်သည်။
- ၄။ လှေ ကို လှော်သည်။

လက်ခံသူ ကို ဖော်ပြလိုလျှင် အား ကို သုံးသည်။

- ၁။ ရတနာသုံးပါးအား အကုန်ငါလျှ၏။
- ၂။ မင်းကြီးလည်း ရဟန္တာပြတ်တို့အား ထိုအကြောင်းကို နားတော်လျှောက်လေ၏။
- ၃။ ဗုဒ္ဓနိဗ္ဗာန်တော်မင်းသည် သမီးတော် ကို အရှင်မင်းကြီး အား ပေးထိမ်းမြားအံ့ ...
- ၄။ ဘုရားလောင်းသည် ထမင်းဆုပ် ကို ခွေးငယ်အား ပေးလို သော အခြင်းအရာကို ပြ၏။
- ၅။ တိုင်ကပ်နာရီကို ကျောင်းအုပ်ဆရာမကြီးအား ပေးအပ် လျှာဒါနီးပြီးနောက် ...

တိုင်ကပ်နာရီကို ကျောင်းအုပ် ဆရာမကြီး အား ပေးအပ်လျှာဒါနီးပြီးနောက်...

“ကို” သုံးရမည့်နေရာတွင် “အား” ကို လွဲမှားသုံးတတ်ကြသည်။

- ၁။ (က) ငွေစာရင်းရှင်းတမ်းများအား ဖတ်ကြားအတည်ပြုကာ အမှဆောင်များ ရွေးချယ်ပြီး ... (မသင့်)
- (ခ) ငွေစာရင်းရှင်းတမ်းများကို ဖတ်ကြားအတည်ပြုကာ အမှဆောင်များ ရွေးချယ်ပြီး ... (သင့်)
- ၂။ (က) ငလျင်ကြောကြီး တစ်ခုအား လေ့လာစူးစမ်းမှုများ ပြုလုပ်လျက် ရှိကြောင်း ... (မသင့်)
- (ခ) ငလျင်ကြောကြီး တစ်ခုကို လေ့လာ စူးစမ်းမှုများ ပြုလုပ်လျက် ရှိကြောင်း ... (သင့်)

ငလျင်ကြောကြီး တစ်ခုအား လေ့လာစူးစမ်းမှုများ ပြုလုပ်လျက် ရှိကြောင်း ... (မသင့်)

ငလျင်ကြောကြီး တစ်ခု ကို လေ့လာစူးစမ်းမှုများ ပြုလုပ်လျက် ရှိကြောင်း ... (သင့်)

- ၃။ (က) မြန်မာ့ရိုးရာအတွေးအခေါ်ကို မဖော်ထုတ်မီ ဤအတွေး
အခေါ်အား ဖော်ထုတ်ရန်အတွက် ... (မသင့်)
- (ခ) မြန်မာ့ရိုးရာအတွေးအခေါ်ကို မဖော်ထုတ်မီ ဤအတွေး
အခေါ်ကို ဖော်ထုတ်ရန်အတွက် ... (သင့်)

သဒ္ဒါသဘောအရ “ကို” သုံးရမည် ဖြစ်သော်လည်း နှစ်သက်မြတ်နိုးခြင်း၊
အလေးအမြတ်ပြုခြင်း သဘောတို့ကို ဖော်ပြလိုသောအခါ “ကို” အစား “အား”
ကို သုံးကြသည်လည်းရှိသည်။

- ၁။ အရှင်မြတ်အား မပြတ်ဖူးမြင်လိုပါသည်။
- ၂။ ရသေ့အား ရှိခိုးစိမ့်သောငှာ ...

ရသေ့အား ရှိခိုးစိမ့်သောငှာ.....

- ၃။ နိုင်ငံတော်အလံအား လှိုက်လှဲစွာ ကြိုဆိုပါ၏။

သတိပြုလေ တို့၊ များ၊ တွေ

တစ်မျိုးတည်း သို့မဟုတ် နီးနယ်ပတ်သက်နေသော အမျိုးအစားတို့ကို အကြွင်းအကျန်မရှိ တပေါင်းတစည်းတည်း ဖော်ပြလိုသောအခါ တို့ ကိုသုံးသည်။

- ၁။ စန္ဒာ၊ ဇာနည်၊ ရွှေစင်ဝင်းတို့ အောင်ကြတယ်။
- ၂။ မိုးဇော်နဲ့ သူ့အစ်ကိုတို့ ပြန်လာမယ်ပြောတယ်။
- ၃။ ရွှေတိဂုံဘုရား၊ မဟာမြတ်မုနိဘုရားတို့ကို ဖူးမြော်ချင်ပါတယ်။
- ၄။ ငါတို့သည် မြန်မာနိုင်ငံနှင့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများအပေါ် သစ္စာ ရှိပါမည်။
- ၅။ မြေလေးချောင်းသတ္တဝါတို့တွင် ဆင်သည် အကြီးဆုံးဖြစ်သည်။
- ၆။ ငှက်တို့၏ ဘုရင်ကား ဂဠုန်တည်း။

တစ်ခုမက များပြားသော အရေအတွက်ရှိသည့် အမျိုးအစားကို ဖော်ပြ လိုသောအခါ များကို သုံးသည်။ ပြောဟန်တွင် တွေကို သုံးသည်။

- ၁။ မိဘပြည်သူများကလည်း တစ်တပ်တစ်အား ပါဝင်ကြဖို့ တိုက်တွန်း လိုက်ရပါသည်။
- ၂။ ကျောင်းသားကျောင်းသူများ၊ ဆရာဆရာမများနှင့် ကျောင်းသား မိဘများ တက်ရောက်ကြပါသည်။
- ၃။ ငါကြွင်းတွေဆန်၊ ငါတန်တွေ ဆောင်ခြေဦးမှာ ——
- ၄။ အိပ်မက်ထဲမှာ (၂၀၀)တန်တွေ အထပ်လိုက်သုံး၊ တိုက်ကြီးတွေ ဆောက်၊ ကားကြီးတွေစီး: ——
- ၅။ နောက်နှစ်ရက်အဖို့ မြန်မာနိုင်ငံမြောက်ပိုင်းဒေသ တွေမှာ မိုးဆက်လက် ရွာပါမယ်ရှင်။

များ၊တွေ ကို

(၁) ၂၅ များ၊ ၁၅၀ များ၊ ၁၀၀ တွေ စသည်ဖြင့် ကိန်းဂဏန်း များနှင့် တွဲမသုံးနိုင်ပါ။

(၂) ငါ၊ သင်၊ မင်း စသည့် နာမ်စားများနှင့် တွဲမသုံးနိုင်ပါ။ ရန်ကုန်၊ မန္တလေး၊ မကွေး၊ မောင်မောင်၊ မလှ စသော တစ်ဦးတစ်ယောက်တည်း နှင့်သာ သက်ဆိုင်သော နာမ်များနှင့်လည်း တွဲမသုံးနိုင်ပါ။ တွဲသုံးလျှင် အနက်အဓိပ္ပာယ် လွဲနိုင်သည်။

(ငါများ ထိပေါက်ရင် ဘယ်လောက်ကောင်းမလဲ။ ဝှုဂ္ဂများ သိရင် သိပ်ဝမ်းသာမှာပဲ။ ဂျိုကိုးကိုပြောများ ပြောမိသွားသလား စသည့် အသုံးများ ရှိသည်။ သို့ရာတွင် ဗဟုဂုဏ်ကိန်းကို ဖော်ပြနေခြင်း မဟုတ်ဘဲ လေးနက်ခြင်းကို ပြခြင်းဖြစ်သည်။)

၁။ ရန်ကုန်တိုင်း၊ ဧရာဝတီတိုင်း၊ ပဲခူးတိုင်း တွေ/များ မှာ နေရာ ကွက်၍ မိုးရွာနိုင်ပါသည်။ X

(ပဲခူးတိုင်းသည် တစ်တိုင်းမက များပြားရွာရှိနေသည် ဟုသော အဓိပ္ပာယ် သက်ရောက်သည်။)

(မသင့်)

ဥန်ကန်တိုင်း၊ ဧရာဝတီတိုင်း၊
ပဲခူးတိုင်း တွေမှာ.....

၂။ ရန်ကုန်တိုင်း၊ ဧရာဝတီတိုင်း၊ ပဲခူးတိုင်းတို့မှာ ဓနရာကျွန်
မိုးရွာနိုင်ပါသည်။ ✓

(ရန်ကုန်တိုင်း၊ ဧရာဝတီတိုင်း၊ ပဲခူးတိုင်းဟူသော တိုင်း ၃-တိုင်း
ဧလုံးတွင် မိုးရွာနိုင်သည်ဟူသော အနက်အဓိပ္ပာယ်ရသည်။)

(သင့်)

ရန်ကုန်တိုင်း၊ ဧရာဝတီတိုင်း၊
ပဲခူးတိုင်းတို့တွင်.....

ဒေး-အိဒါဒါ
အိဒါဒါ

အတိတ်ကို ရည်ညွှန်းလိုတိုင်း ခွဲ သုံးရန်မလို

ခွဲ သည် အမှန်တကယ်ပြုကြောင်း၊ ဖြစ်ကြောင်း၊ ရှိကြောင်း လေးနက် စေလျက် ကြိယာကို ကူညီထောက်ပံ့သော စကားလုံးဖြစ်သည်။ အတိတ်ကို လည်းကောင်း၊ အနာဂတ်ကိုလည်းကောင်း မညွှန်းပြပါ။ ထို့ကြောင့် ခွဲသည် အတိတ်ကာလပြပစ္စည်းလည်းမဟုတ်၊ အနာဂတ်ကာလပြပစ္စည်းလည်းမဟုတ်ပါ။

- ရှိခိုးကော်ရော်၊ ပူဇော်အကျွန်၊ ပန်ခွဲတုံ၏။
- မှောင်ခွဲတစ်ခါ၊ ပြာခွဲတချို့၊ ညိုခွဲတစ်လီ။
- မြင်ခွဲ၊ ကြားခွဲ၊ စားခွဲ၊ သောက်ခွဲ ရသည်ကို ငါ့အား လျှောက်လော့။

ဖော်ပြပါဝါကျတို့တွင် ခွဲသည်အတိတ်ကာလကိုညွှန်းသော အတိတ်ကာလ ပြ ပစ္စည်းဖြစ်သည်ဟု ထင်မှားပွယ်ဖြစ်သည်။ အကယ်ခင်စစ် အတိတ်ကာလကို မညွှန်းပြပါ။

- ရှိခိုးကော်ရော်၊ ပူဇော်အကျွန်၊ ပန်လတ်တုံ၏။
- မှောင်ရည်တစ်ခါ၊ ပြာရည်တချို့၊ ညိုရည်တစ်လီ။
- မြင်ရ၊ ကြားရ၊ စားရ၊ သောက်ရသည်ကို ငါ့အားလျှောက်လော့-ဟု

ပြုပြင်ရေးသားကြည့်ပါက အနက်အဓိပ္ပာယ် ထူးခြားကွဲပြားသွားခြင်းမရှိသည်ကို တွေ့ရမည်။ အတိတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ အနာဂတ်ကာလ ကွာခြားကွဲပြားသွားခြင်းမျိုး မရှိသည်ကိုလည်း တွေ့ရမည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ခွဲသည် အတိတ်ကာလပြ ပစ္စည်း မဟုတ်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

ခွဲသည် အတိတ်ကာလကို မညွှန်းသော်လည်း အမှန်တကယ်ပြုခြင်း၊ ဖြစ်ခြင်း၊ ရှိခြင်းအနက်မှ ဆင့်ပွားကာ ဦးစွာပြုလုပ်ခြင်း၊ အလျင်ပြုလုပ်ခြင်း အနက်ကိုကား ညွှန်းပြတတ်သည်။

သာဓက။ ။

- ညောင်ရမ်းမြို့ကို ...က(ယ)ကျော်ထင်ကို ပေးတော်မူခဲ့၍ ပြန်တော်မူသည်။
- အရှင်အလိုရှိရာကို ဆိုလော့။ ကျွန်ုပ် လှူခဲ့အံ့ဟု လျှောက်၏။
- ခြေတော်စုံကို၊ လက်စုံမြတ်နိုး၊ ရိညွတ်ကျိုး၊ ရှိခိုးပူဇော်ခဲ့ပါသည်။

ထိုပြင် တိုက်တွန်းနှိုးဆော်ခြင်း၊ ဝန်ခံကတိပြုခြင်းတို့ကို ဖော်ပြသည့် ဝါကျအချို့တွင် အလေးအနက်ပြုသည့် သဘောဖြင့် ခွဲကို ထည့်သုံးလေ့ရှိသည်။

- ချစ်၍ခေါ်သည်။ လိုက်တော်မူခဲ့။
- တပ်တပ်ရာရာ၊ သိသာအောင်ကြည့်ခဲ့။
- ပဏ္ဍာကာရပေးသည်။ မြောင်းတူးခဲ့ပါဟု ဝေဖန်။
- သို့မှတစ်ခါ၊ မကြာနောက်ငဲ့၊ ပြန်ပါခဲ့ဟု၊ ချဲ့ချဲ့ပူဆားမိန့်လိုက်မှာသည်။
- နိုင်ငံတော်အစိုးရနှင့် ပြည်သူများက လက်ကမ်း၍ ပန်းနှင့်ကြိုဆိုနေသော လမ်းအတိုင်း လျှောက်လှမ်းလာခဲ့ကြပါရန် တိုက်တွန်းရပါသည်။
- ဘကြီးလဲ ကလေးမတို့အိမ်ကို တစ်ကြိမ်လောက် လာခဲ့ရအုံးမယ်။

ထိုပြင် ခွဲကို စိတ်ကူးကြံဆခြင်း၊ စည်းကမ်းသတ်မှတ်ခြင်း အနက်ကို ဆောင်သော လျှင်၊ သော်၊ မှ၊ ငြားအံ့ စသည်တို့နှင့် တွဲ၍လည်း ကြိယာကို ထောက်ပံ့ကူညီရာတွင် သုံးသည်။

သာဓက။ ။

- မိုးမပြိုဘူး၊ ပြိုခဲ့သော် ...
- အကယ်၍ ထိပေါက်ခဲ့လျှင် ...
- အဆွေခင်ပွန်းမရှိခဲ့မှ ...
- ထိုသို့ဖြစ်ခဲ့ငြားအံ့ ...

အချုပ်အားဖြင့်ဆိုရသော် ခွဲသည် အမှန်တကယ်ပြုခြင်း၊ ဖြစ်ခြင်း၊ ရှိခြင်း အနက်ဖြင့် ကြိယာကို ထောက်ပံ့ကြောင်း၊ ထိုမှဆင့်ပွားကာ ဦးစွာပြုခြင်း၊ အလျှင်ပြုခြင်းအနက်၊ တိုက်တွန်းနှိုးဆော်ခြင်း၊ ဝန်ခံကတိပြုခြင်းအနက်၊ အမှန်ပြုဘိ၊ ဖြစ်ဘိ၊ ရိုဘိသကဲ့သို့ အနက်တို့ဖြင့်လည်း ကြိယာကို ထောက်ပံ့ကြောင်း မှတ်ယူရန် ရှိသည်။

ထို့ကြောင့် အတိတ်ကာလကို ညွှန်းပြလိုတိုင်း ခွဲကို သုံးခြင်းမျိုးကို ရှောင်ရှားရမည် ဖြစ်ပေသည်။

သာဓက။ ။

- အဖေ အင်္ဂလန်ကို မနေ့က သွားခဲ့တယ်။

- ယမန်နေ့က ကျင်းပခဲ့သော အစည်းအဝေးတွင် ...
- မနက်စောစော လက်ဖက်ရည် သောက်ခဲ့တယ်။ အတော်ကြာမှ ဆေးသောက်ခဲ့တယ်။
- တေးစားပထမီ ၂-ပါးကြောင့်ဖြစ်သော အချဉ်အရသာ၏ အကျိုး သွားကို ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

“နောက်တစ်ပတ်မှာငါက ခွဲရင်
 စာအုပ်ပျက် ခွဲ မယ်လို့ ငါပြော
 ခွဲ ဝယ် မလုပ်ဘူး..”

နှင့် ပို ဖြင့် ပို

ဤပါသော ကြိယာဝိသေသနပုဒ်များကို သုံးသော် နှင့်၊ ဖြင့် တို့ကို သုံးရန် မလိုပါ။

လေးစားစွာဖြင့် အစီရင်ခံပါသည်။

လေးစားစွာနှင့် စာရေးလိုက်ပါသည်။

လေးမြတ်စွာဖြင့် ဒိတ်ကြားပါသည်။

တပ်စခန်း တစ်နေရာတွင် တိုင်းပြည်တာဝန်ကို

ကျန်းမာစွာဖြင့် ထမ်းဆောင်လျက်ရှိသည်။

လေးစားစွာဖြင့် အစီရင်ခံပါသည်။

လေးစားစွာနှင့် အစီရင်ခံပါသည်။ ✓

ထိုပြင် အစီရင်ခံစာများ၊ အကြောင်းကြားစာများ၊ သတင်းပေး ကြေညာချက်များ စသည်တို့တွင် နှင့်၊ ဖြင့် တို့ကို တွင်တွင်သုံးလျက်ရှိသည်။

၁။ ပြည်သူများအတွက် ပို့ဆောင်ရေးဘတ်စ်ကားဆွဲသူများကို ပုံမှန်ခရီးပြေးဆွဲနိုင်အောင် ဓာတ်ဆီရောင်းချခွဲကြောင်းနှင့် ဖော်ပြပါတယ်။

၂။ ဒီကိစ္စတွေကို ငြိမ်းချမ်းစွာ စည်းကမ်းတကျ ဆောင်ရွက်ပေးရေးပင် ဖြစ်ကြောင်းနှင့် ပြောကြားခဲ့ပါတယ်။

၃။ သင်္ဘောသား (၃၀) ဧလုံးမှာ ထိခိုက် ဒဏ်ရာရရှိခြင်း မရှိကြောင်းဖြင့် သင်္ဘောအဖွဲ့ ညွှန်ကြားရေးမှူးက ပြောသည်။

၄။ ယင်း အစီအစဉ်၏ တတိယအဆင့်ကို စနေနေ့က စတင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်းဖြင့် ရေဒီယိုက အသံလွှင့်သည်။

၅။ အေအိုင်ဒီအက်စ်ရောဂါသည် ... အသက်ဆုံးရှုံး စေနိုင်သော အဓိက အကြောင်းရင်းတစ်ရပ် ဖြစ်လာနိုင်ကြောင်းဖြင့် အဆိုပါလေ့လာချက် စာတမ်း၌ ဖော်ပြသည်။

၆။ သို့သော် အထိအခိုက် အပျက်အစီး သတင်းများ မကြားရသေးကြောင်း နှင့် ရဲများက ပြောသည်။

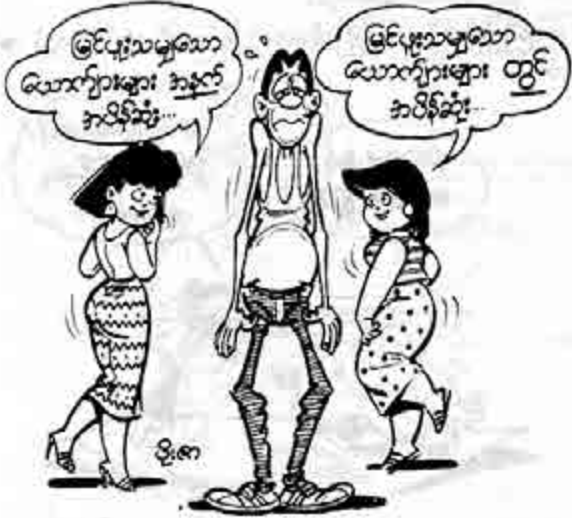
ကြောင်း နောက်တွင် ဖြင့် သို့မဟုတ် နှင့် ကို သုံးခြင်းသည် အပိုသုံး ဖြစ်သည်။

တစ်မျိုးသာသုံးပါ

အနက်နှင့် တွင် စကားနှစ်လုံးသည် အစုအပေါင်းမှ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းကို ခွဲထုတ်ပြသော စကားလုံးများဖြစ်သည်။
 ထို့ကြောင့် အစုအပေါင်း အများထဲတွင် ပါဝင်နေသော တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းကို ခွဲထုတ်ပြလိုလျှင် အနက် သို့မဟုတ် တွင် ကို သုံးနိုင်သည်။ နှစ်မျိုးစလုံး မသုံးသင့်ပါ။

- ၁။ ကုရတစ်သိန်းသော ကြာပင်အပေါင်းတို့ အနက်/တွင် ...
- ၂။ ဝက်မခွတ်မြို့စားရေးသော ... ကဗျာလင်္ကာတို့ အနက်/တွင် ... ကျမ်းမော်ကွန်းကို
- ၃။ ကိုဖိုးသိုက်ကား မြင်ဖူးသမျှသော ယောက်ျားများ အနက်/တွင် အချောဆုံး

ဖြစ်စေ-ဖြစ်စေ၊ သို့မဟုတ်၊ သော်လည်းကောင်း-သော်လည်းကောင်း
 တို့သည် တစ်ခု သို့မဟုတ် တစ်ခု ပြုခြင်း၊ ဖြစ်ခြင်း၊ ရှိခြင်း ကို ဖော်ပြသည်။
 ထို့ကြောင့် တစ်ခု သို့မဟုတ် တစ်ခု ဖြစ်ကြောင်းပြလိုလျှင် တစ်မျိုးမျိုးကို
 သုံးနိုင်သည်။ နှစ်မျိုးရောမသုံးသင့်ပေ။

၁။(က) ... အာဖရိကကျွန်းပြင် ပင်လယ်ကြီးကဖြစ်စေ၊ သို့မဟုတ် တူးမြောင်းစွပ်မြို့ထွက် ပင်လယ်နီကဖြစ်စေ လာရောက်သမျှ သင်္ဘောတို့သည် အေဒင်မြို့သို့ ရောက်ရသည်။

(အသုံးပို)

(ခ) ... အာဖရိကကျွန်းပြင် ပင်လယ်ကြီးကဖြစ်စေ၊ တူးမြောင်းစွပ် မြို့ထွက် ပင်လယ်နီကဖြစ်စေ လာရောက်သမျှ သင်္ဘောတို့သည် အေဒင်မြို့သို့ ရောက်ရသည်။

(အသုံးမှန်)

(ဂ) ... အာဖရိကကျွန်းပြင် ပင်လယ်ကြီး သို့မဟုတ် တူးမြောင်းစွပ် မြို့ထွက် ပင်လယ်နီက လာရောက်သမျှ သင်္ဘောတို့သည် အေဒင်မြို့ သို့ ရောက်ရသည်။

(အသုံးမှန်)

၂။(က) အခြားသစ်သားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် သံဖြင့် သော်လည်းကောင်း ပိုးပြီးလျှင် မူလီဖြင့်စုပ်၍...

(အသုံးပို)

(ခ) အခြားသစ်သားဖြင့်သော်လည်းကောင်းသံဖြင့် သော်လည်းကောင်း ပိုးပြီးလျှင် မူလီဖြင့် စုပ်၍...

(အသုံးမှန်)

(ဂ) အခြားသစ်သားဖြင့် သို့မဟုတ် သံဖြင့် ပိုးပြီးလျှင် မူလီဖြင့် စုပ် ၍...

(အသုံးမှန်)

၃။(က) လူအများပေါ်တွင် အုပ်ချုပ်နေရသည့် အရာရှိကြီးတစ်ဦး ဖြစ်စေ၊ သို့မဟုတ် အလုပ်ကိုကိုင်ပိုင်ရှင်တစ်ဦး ဖြစ်စေ သည်းခံလိုစိတ် မရှိဘဲ မကြာခဏ ဒေါသထွက်တတ်ပါမှ လက်အောက်လူများ၏ မလိုမုန်းထားခြင်းကို ခံရမည်။

(အသုံးပို)

(ခ) လူအများပေါ်တွင် အုပ်ချုပ်နေရသည့် အရာရှိကြီးတစ်ဦး ဖြစ်စေ၊ အလုပ်ကိုကိုင်ပိုင်ရှင် တစ်ဦးဖြစ်စေ သည်းခံလိုစိတ် မရှိဘဲ မကြာခဏ ဒေါသထွက်တတ်ပါမှ လက်အောက်လူများ၏ မလို မုန်းထားခြင်းကို ခံရမည်။

(အသုံးမှန်)

(ဂ) လူအများပေါ်တွင် အုပ်ချုပ်နေရသည့် အရာရှိကြီးတစ်ဦး သို့မဟုတ် အလုပ်ကိုကိုင်ပိုင်ရှင် တစ်ဦးသည် သည်းခံလိုစိတ် မရှိဘဲ မကြာခဏ ဒေါသထွက်တတ်ပါမှ လက်အောက်လူများ၏ မလိုမုန်းထားခြင်းကို ခံရမည်။

(အသုံးမှန်)

ခွဲခြားသိစရာ သည် နှင့် မှာ

သည် နှင့် မှာ သည် ပြုသူ၊ ဖြစ်သူ၊ ရှိသူ (ကတ္တား) ဖြစ်ကြောင်းကို ဖော်ပြသည်။

ဝါကျတစ်ခုတွင် သည် နှင့် မှာ ကို တစ်ပြိုင်နက်တည်း သုံးသောအခါ ရှေ့ကတ္တားနောက်တွင် သည် ကို သုံးသည်။ နောက်ကတ္တားနောက်တွင် သည် သို့မဟုတ် မှာ ကို သုံးသည်။

မယ်ခကိုိုင်ထားသော သံတစ်ပိဿာထုပ်သည် သေး၍ သောငှာ ဝတ်ထားသော လံတစ်ပိဿာထုပ်မှာ ကြီးသည်။

မယ်ခကိုိုင်ထားသော သံတစ်ပိဿာထုပ်သည် သေး၍
ကောင်လှထမ်းထားသော လံတစ်ပိဿာထုပ်မှာ ကြီး
သည်။

(သင့်)

သည် က သာမန်ဖော်ပြ၍ ဖာ က ရှေ့ကတ္တာနှင့် နောက်ကတ္တာ ကို
ခွဲခြားဖော်ပြသည်။ ထို့ကြောင့် သည် ကို ရှေးဦးစွာသုံး၍ ဖာ ကို နောက်မှ
သုံးရသည်။ ဖာ ကို ရှေးဦးစွာ သုံးလျှင် သသုံးလို့သည်။

မယ်ခကိုင်ထားသော သံတစ်ပိဿာထုပ်မှာ သေး၍
မောင်လှထမ်းထားသော လံတစ်ပိဿာထုပ်သည် ကြီးသည်။
(မသင့်)

နည်းတူ၊ ကဲ့သို့ ခွဲသိဖို့

- မ - မပါသော ကြံ့ယာနှင့် သုံးလျှင် တူညီသည့်အဓိပ္ပာယ် ရသည်။
 မောင်မောင် နည်းတူ ကျွန်တော် ပြေးနိုင်သည်။
 မောင်မောင် ကဲ့သို့ ကျွန်တော် ပြေးနိုင်သည်။
 (မောင်မောင်ရော ကျွန်တော်ပါ ပြေးနိုင်သည်။ နှစ်ဦးစလုံး၏
 အပြေးစွမ်းရည်တူညီမှုကို ပြသည်။)

မ - ပါသော ကြိယာနှင့် သုံးလျှင် အဓိပ္ပာယ်ကွဲသည်။ အဓိပ္ပာယ်
သက်ရောက်မှုစွပ်သည်။

၁။ မောင်မောင်နည်းတူကျွန်တော် မပြေးနိုင်ပါ။

(က) မောင်မောင်မပြေးနိုင်သလို ကျွန်တော်ပါ မပြေးနိုင်။

(ခ) မောင်မောင် ပြေးနိုင်သလောက် မြန်သောင့် ကျွန်တော်
မပြေးနိုင်ပါ။ သို့သော် ခြေတော့ ပြေးနိုင်သည်။

- ၂။ မောင်မောင်ကဲ့သို့ ကျွန်တော်မပြေးနိုင်ပါ။
- (က) မောင်မောင်သာ ပြေးနိုင်သည်။ ကျွန်တော် မပြေးနိုင်ပါ။
- (ခ) မောင်မောင်ပြေးနိုင်သလောက် မြန်အောင် ကျွန်တော် မပြေးနိုင်ပါ။ သို့သော် ပြေးတော့ ပြေးနိုင်သည်။

ထို့ကြောင့် နည်းတူ နင့် ကဲ့သို့ကို မ ပါသော ကြိယာနှင့် သုံးလျှင် ရှေ့ကတ္တားတွင် သက်ဆိုင်ရာကြိယာကို သောက်ပါအတိုင်း ဖြည့်သုံးမှ အဓိပ္ပာယ် တည်သည်။ ရှင်းသည်။

- ၁။ မောင်မောင်မပြေးနိုင်သည့် နည်းတူ ကျွန်တော်မပြေးနိုင်ပါ။
- ၂။ မောင်မောင်ပြေးနိုင်သည့် နည်းတူ ကျွန်တော်မပြေးနိုင်ပါ။
- ၃။ မောင်မောင်မပြေးနိုင်သကဲ့သို့ ကျွန်တော်မပြေးနိုင်ပါ။
- ၄။ မောင်မောင်ပြေးနိုင်သကဲ့သို့ ကျွန်တော်မပြေးနိုင်ပါ။

မောင်မောင် မပြေးနိုင်သည်
နည်းတူ ကျွန်တော်
မပြေးနိုင်ပါ။

သူတို့
မပြေးနိုင်သကဲ့သို့
ကျွန်တော်လည်း မပြေး
နိုင်ပါ။ လေးဟဲ
လေးဟဲ

ဆယ်ပြည့်ကိန်းများကို ရေတွက်သော်

ကိန်းများကို ရေတွက်သောအခါ တစ်၊ နှစ်၊ သုံး၊ လေး၊ ငါး ...
တစ်ဆယ်၊ နှစ်ဆယ် စသည်ဖြင့် ရေတွက်သည်။ လူ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၊ အရာဝတ္ထု
စသည်တို့ကို ရေတွက်သောအခါ ထို လူ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၊ အရာဝတ္ထုကိုလိုက်၍-

လူတစ်ယောက်	ပြေဆယ်ကွက်
ကားနှစ်စီး	ဘုန်းကြီးသုံးပါး
တိုက်ငါးလုံး	ငွေဆယ့်ငါးကျပ်

စသည်ဖြင့် ယောက်၊ စီး၊ လုံး၊ ကွက်၊ ပါး၊ ကျပ် ဟူသော မျိုးပြစကားလုံးများကို
သုံးသည်။

ဤသို့သုံးရာ၌ မျိုးပြစကားလုံးများကို ကိန်းတို့၏ နောက်ကထားသည်။
ဤအစဉ်ကို တစ်၊ နှစ်၊ သုံး၊ လေး၊ ငါး၊ ခြောက်၊ ခုနစ်၊ ရှစ်၊ ကိုး၊ တစ်ဆယ်နှင့်
ဆယ်ပြည့်ကိန်းမဟုတ်သောကိန်းတို့ကို ရေတွက်ရာ၌ သုံးသည်။

ဆယ်ပြည့်ကိန်းဆိုသည်မှာ ၂၀ နှင့်အထက် သုညဆုံးသည် ၃၀၊ ၄၀၊ ၅၀၊
၁၀၀၊ ၁၀၀၀ စသော ကိန်းများ ဖြစ်သည်။ ထိုဆယ်ပြည့်ကိန်းများကို ရေတွက်
သောအခါ မျိုးပြစကားလုံးကို ဆယ်ပြည့်ကိန်းရှေ့က ထားသည်။

မျိုးပြစကားလုံး အမျိုးအစားကိုလိုက်၍ မျိုးပြစကားလုံးတွင် အ ထည့်
သည်လည်း ရှိသည်။ အ မထည့်သည်လည်း ရှိသည်။

လူ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၊ အရာဝတ္ထု	မျိုးပြစကားလုံး	ဆယ်ပြည့်ကိန်း
လူ	အယောက်	နှစ်ဆယ်၊ သုံးဆယ်
ကား	အစီး	ငါးဆယ်
ဘုန်းကြီး	အပါး	တစ်ရာ

ငွေ	ကျပ်	တစ်ထောင်
စွား	အကောင်	လေးဆယ်

အချို့လူ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၊ အရာဝတ္ထုများ၏ ဆယ်ပြည့်ကိန်းကို ရေတွက်သောအခါ မျိုးပြစကားလုံးကို ချန်သုံးသည်လည်းရှိသည်။

လူပုဂ္ဂိုလ်အရာဝတ္ထု	ဆယ်ပြည့်ကိန်း
လူ	နှစ်ဆယ်၊ သုံးဆယ်
ငွေ	တစ်ထောင်
မြို့	တစ်ရာ
ကန်	တစ်ရာ
ကျပ်	တစ်ထောင်
လမ်း	နှစ်ဆယ်
လမ်း	သုံးဆယ်

မှတ်ချက်။ ။ ဦး ဟူသော စကားလုံးသည် မျိုးပြစကားလုံး ဖြစ်သော်လည်း
 အဦး ဟု သုံးရိုးမရှိ။
 သာဓက။ ။

လူနှစ်ဦး

လူဆယ်ဦး

လူနှစ်ဆယ်

လူသုံးဆယ် ဟု အသုံးရှိသည်။

လူအဦးသုံးဆယ် ဟူသော အသုံးမရှိ။

ဝါကျအထားအသို

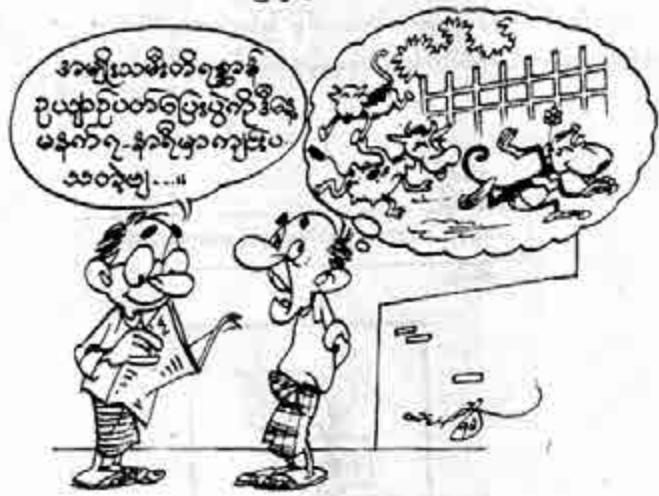
ဝါကျကို စကားလုံးများဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်။
 ထိုသို့ဖွဲ့စည်းသောအခါ ရှေ့နောက် အစီအစဉ် အထား
 အသိုမှန်ကန်ဖို့ လိုသည်။ အထားအသိုမှန်ကန်ပါက
 ဆိုလိုရင်း မရောက်ဘဲ အဓိပ္ပာယ် လွဲချော်နိုင်သည်။
 ထို့ကြောင့် တွဲစပ်သင့်သော သက်ဆိုင်ရာ စကားလုံး
 အချင်းချင်း၊ ပုဒ်အချင်းချင်း နီးနီးကပ်ကပ် ထားရမည်။

ရှေ့နောက် အစီအစဉ်
 အထားအသို မှန်ကန်ဖို့ လိုတယ်။
 အထားအသို မမှန်ကန်ရင်
 ဆိုလိုရင်း မရောက်ဘဲ အဓိပ္ပာယ်
 လွဲချော်စွာ ဖြစ်တယ်။

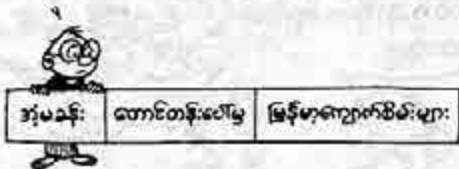
နာမ်ကို အထူးပြုသောပုဒ်ကို ၎င်းနှင့်သက်ဆိုင်သည့် နာမ်၏ ရှေ့တွင် ထားရသည်။

- ၁။ (က) **ဧပ(၂၀)ရှည်ဧသာ ကလေးများ** ရေကူးရန် ကန်တစ်ကန်ကို အမြန်တူးနေသည်။
[ကလေးများသည် ဧပ (၂၀) ရှည်သည်။]
- (ခ) ကလေးများရေကူးရန် **ဧပ(၂၀)ရှည်ဧသာ ကန်တစ်ကန်**ကို အမြန်တူးနေသည်။
[ကန်သည် ဧပ (၂၀) ရှည်သည်။]
- ၂။ (က) **အမျိုးသမီးတိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်** တစ်ပတ်ပြေးပွဲကို ယနေ့နံနက် (၇)နာရီတွင် ကျင်းပသည်။
[အမျိုးသမီးတိရစ္ဆာန်များအတွက် ကျင်းပသော ဥယျာဉ် တစ်ပတ်ပြေးပွဲ။]

- (ခ) **တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်တစ်ပတ် အမျိုးသမီးပြေးပွဲ**ကို ယနေ့နံနက် (၇)နာရီတွင် ကျင်းပသည်။
[အမျိုးသမီးများအတွက် ကျင်းပသော တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ် တစ်ပတ်ပြေးပွဲ။]

- ၃။ (က) ၈၀ (၃၀၀၀) မြန်မာ့ပန်းသီးပင်များ စိုက်ပျိုးရန် တောင်တန်းတစ်ခုကို သက်ဆိုင်ရာက ရှာဖွေနေသည်။
[ပန်းသီးပင်များသည် ၈၀ (၃၀၀၀) မြင့်သည်။]
- (ခ) ပန်းသီးပင်များ စိုက်ပျိုးရန် ၈၀ (၃၀၀၀) မြန်မာ့တောင်တန်းတစ်ခုကို သက်ဆိုင်ရာက ရှာဖွေနေသည်။
[တောင်တန်းသည် ၈၀ (၃၀၀၀) မြင့်သည်။]
- ၄။ (က) ကမ္ဘာတွင် ပထမဦးဆုံးသော အမြြာညီအစ်ကိုနှစ်ဦး၏ လက်တွေ့ပွဲပင် ဖြစ်သည်။
[ပထမဦးဆုံးသော အမြြာညီအစ်ကိုဖြစ်သည်။]
- (ခ) ကမ္ဘာတွင် အမြြာညီအစ်ကိုနှစ်ဦး၏ ပထမဦးဆုံးသောလက်တွေ့ပွဲပင် ဖြစ်သည်။
[ပထမဦးဆုံးသော လက်တွေ့ပွဲ ဖြစ်သည်။]
- ၅။ (က) အိုမခန်း တောင်တန်းပေါ်မှ မြန်မာ့ကျောက်စိမ်းများ
[တောင်တန်းက အိုမခန်းဖွယ်ဖြစ်သည်။]

- (ခ) တောင်တန်းပေါ်မှ အုံ့မခန်း မြန်မာ့ကျောက်စိမ်းများ
[မြန်မာ့ကျောက်စိမ်းများက အုံ့မခန်းဖွယ် ဖြစ်သည်။]

- ၆။ (က) မောင်ဘာသည် ငါးကြော် တစ်ကောင်ကို ကြောင်အိမ်ထဲက
အစ်ကိုကြီးအား ပေးသည်။
[အစ်ကိုကြီးက ကြောင်အိမ်ထဲမှာရှိသည်။]

- (ခ) မောင်ဘာသည် အစ်ကိုကြီးအား ကြောင်အိမ်ထဲက ငါးကြော်
တစ်ကောင်ကို ပေးသည်။
[ငါးကြော်က ကြောင်အိမ်ထဲမှာ ရှိသည်။]

- ၇။ (က) မန္တလေးမြို့ သမားတော်ကြီး ဦးအုန်းရွှေ ပြုစုသော လက်တွေ့အနာပေါက် ကုထုံးကျမ်း ထွက်ပြီ။
[လက်တွေ့ပေါက်နေသော အနာကို ကုသနိုင်သော ကုထုံး ကျမ်း ထွက်ပြီ။]

- (ခ) မန္တလေးမြို့ သမားတော်ကြီး ဦးအုန်းရွှေ ပြုစုသော အနာပေါက် လက်တွေ့ကုထုံးကျမ်း ထွက်ပြီ။
[အနာပေါက်ရောဂါများကို လက်တွေ့ကုသနိုင်သောကျမ်း ထွက်ပြီ။]

၈။ (က) အထက (၁)ရန်ကင်း၊ စတုတ္ထတန်း (၈) မှ ဦးပိုးစာ ၏ သား မောင်ပြည့်ဖြိုးပိုင်အား မောင်ပြည့်ဖြိုးပိုင်စိုးဟု ခေါ်ပါရန်၊
 [ဦးပိုးစာသည် အထက(၁) ရန်ကင်း၊ စတုတ္ထတန်း (၈) တွင် တက်ရောက်နေသူဖြစ်သည်။]

စတုတ္ထတန်း (၈) က ဦးပိုးစာရဲ့ သားလေ ... "

“ ဦးပိုးစာရဲ့ စတုတ္ထတန်း (၈) က သားလေ ” ✓

(ခ) ဦးပိုးစာ၏သား အထက(၁)ရန်ကင်း၊ စတုတ္ထတန်း (၈)မှ မောင်ပြည့်ဖြိုးပိုင်အား မောင်ပြည့်ဖြိုးပိုင်စိုးဟု ခေါ်ပါရန်၊
 [မောင်ပြည့်ဖြိုးပိုင်စိုးသည် အထက(၁)ရန်ကင်း၊ စတုတ္ထတန်း (၈)တွင် တက်ရောက်နေသူဖြစ်သည်။]

ကြိယာကို အထူးပြုသောပုဒ်ကို ၎င်းနှင့် သက်ဆိုင်သည့် ကြိယာ၏ ရှေ့တွင် ထားရသည်။

- ၁။ (က) တရုတ်ပြည်သို့ လာရောက်လည်ပတ်သည့် သတင်းကို စာရေးခင် သတင်းစာ၌ ဖော်ပြခြင်းမပြုတ် ထားခဲ့သည်။
[တရားမဝင်ထုတ်ဝေသော သတင်းစာလည်း ရှိသည်။]
- (ခ) တရုတ်ပြည်သို့ လာရောက် လည်ပတ်သည့် သတင်းကို သတင်းစာ၌ စာရေးခင် ဖော်ပြခြင်း မပြုဘဲ ထားခဲ့သည်။
[သတင်းကို တရားဝင် ထုတ်ပြန်ခြင်းမပြု။]
- ၂။ (က) ဥက္ကဋ္ဌကြီးအား မိန့်ခွန်းပြောကြားပေးပါရန် ပန်ကြားပါသည်။
[တစ်နံတစ်ယောက်က ဥက္ကဋ္ဌကြီးအား မိန့်ခွန်းပြောကြား ပေးရန် ဖြစ်သည်။]

- (ခ) မိန့်ခွန်းပြောကြားပေးပါရန် ဥက္ကဋ္ဌကြီးအား ပန်ကြားပါသည်။
[မိန့်ခွန်းပြောရန် ဥက္ကဋ္ဌကြီးအား ပန်ကြားခြင်းဖြစ်သည်။]

- ၃။ (က) စာသင်ခန်းတွင် လိမ်မပြောရန် တပည့်များကို ဆရာက ဆုံးမသည်။
[စာသင်ခန်းပြင်ပတွင် လိမ်ပြောနိုင်သည်။]

- (ခ) လိမ်မပြောရန် တပည့်များကို ဆရာက စာသင်ခန်းတွင် ဆုံးမသည်။
[ဆရာဆုံးမသော နေရာသည် စာသင်ခန်းဖြစ်သည်။]
- ၄။ (က) ထို့နောက် ပြိုင်ပွဲဝင် အားကစားအသင်းများသည်... အစီအစဉ် အတိုင်း အားပေးကြည့်ရှု နေကြသည့် ပရိသတ်ကို လက်များ ထုယမ်း နှုတ်ဆက်လျက် ပြန်လည်ထွက်ခွာသွားကြသည်။
[ပရိသတ်က အစီအစဉ်အတိုင်း အားပေး ကြည့်ရှုသည်။]

- (ခ) ထိုနောက် ပြိုင်ပွဲဝင် အားကစားအသင်းများသည် ... အားပေးကြည့်ရှုနေကြသည့် ပရိသတ်ကို လက်များထု ယမ်း နှုတ်ဆက်လျက် **အစီအစဉ်အတိုင်း** ပြန်လည်ထွက်ခွာသွားကြသည်။
[ပြိုင်ပွဲဝင်အားကစားအသင်းများ အစီအစဉ်အတိုင်း ထွက်ခွာသွားသည်။]

- ၅။ (က) အိမ်တွင် မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုကို အစဉ်ထိန်းသိမ်း ရမည်ဟု မိဘနှစ်ပါးက ဆုံးမသည်။
[အိမ်တွင်သာ ထိန်းရမည်။ ပြင်ပတွင် ထိန်းရန် မလို။]

- (ခ) မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုကို အစဉ်ထိန်းသိမ်းရမည် ဟု မိဘနှစ်ပါးက အိမ်တွင် ဆုံးမသည်။
[မိဘနှစ်ပါး ဆုံးမသော နေရာမှာ အိမ် ဖြစ်သည်။]

၆။ (က) ဆေးရုံသန့်ရှင်းရေးအတွက် လူနာစုတင်ခေါ်နှင့် စုတင်ခန်း၊ လူနာစောင့်များ ထမင်းမစားရ။
[စုတင်ခေါ်တွင်ရှိသော လူနာစောင့်များနှင့် စုတင်ခန်းတွင် ရှိသော လူနာစောင့်များသည် ထမင်းမစားရ။]

ဆေးရုံသန့်ရှင်းရေးအတွက် လူနာ စုတင်ခေါ်နှင့် စုတင်ခန်း၊ လူနာစောင့်များ ထမင်းမစားရ။

(ခ) ဆေးရုံသန့်ရှင်းရေးအတွက် လူနာစောင့်များ လူနာစုတင်ခေါ်နှင့် စုတင်ခန်း၊ ထမင်းမစားရ။
[စုတင်ခေါ်နှင့် စုတင်ခန်းတွင် ထမင်းမစားရ။ အခြားနေရာတွင် စားနိုင်သည်။]

ကတ္တားကို သက်ဆိုင်ရာကြိယာနှင့် နီးကပ်စွာ ထားရသည်။

၁။ (က) သစ်လုပ်ငန်းကော်မီတီဝင်များက သစ်မွေးများကို ရောင်းရန် တင်ဒါစနစ်ဖြင့် စီစဉ်လျက်ရှိသည်။

[သစ်လုပ်ငန်းကော်မီတီဝင်များက သစ်မွေးများကို ဝိုင်ဆိုင်သည်။]

(ခ) သစ်မွေးများကို တင်ဒါစနစ်ဖြင့် ရောင်းရန် သစ်လုပ်ငန်းကော်မီတီဝင်များက စီစဉ်လျက်ရှိသည်။

[သစ်လုပ်ငန်းကော်မီတီဝင်များက ရောင်းရန်စီစဉ်သည်။]

၂။ (က) လော့ခ်အိန်ဂျလိစ် တရားရုံးက ရော့ဒ်နီကင်းအား ရိုက်နှက်သည့် လူဖြူရဲအဖွဲ့ဝင်များကို တရားသေ လွတ်ပေးခဲ့သည် ဖြစ်သော်လည်း စီရင်ချက်ကို...

[ရော့ဒ်နီကင်းသည် လော့ခ်အိန်ဂျလိစ်တရားရုံးက ဖြစ်သည်။]

(ခ) ရော့ဒ်နီကင်းအား ရိုက်နှက်သည့် လူဖြူရဲအဖွဲ့ဝင်များကို လော့ခ်အိန်ဂျလိစ် တရားရုံးက တရားသေလွတ်ပေးခဲ့သည် ဖြစ်သော်လည်း စီရင်ချက်ကို ...

[လော့ခ်အိန်ဂျလိစ် တရားရုံးက တရားသေလွတ်ပေးသည်။]

၃။ (က) အာဟာရနှင့် စပ်လျဉ်းသော အစည်းအဝေးများက လူကြီးလူငယ် တို့၏ အစားအသောက်ကို စနစ်တကျ ပြုပြင်သွားသင့်ကြောင်း အဆိုပြုကြသည်။

[အစည်းအဝေးများတွင်ရှိသော လူကြီးလူငယ် ဖြစ်သည်။]

(ခ) လူကြီးလူငယ်တို့၏ အစားအသောက်ကို စနစ်တကျ ပြုပြင်သွားသင့်ကြောင်း အာဟာရနှင့်စပ်လျဉ်းသော အစည်းအဝေးများက အဆိုပြုကြသည်။

[အစည်းအဝေးများက အဆိုပြုသည်။]

သေသေချာချာ
လေ့လာကြည့်
သတိပေးနေတာပဲ

ဝါကျဖွဲ့စည်းပုံမညီညွတ်ခြင်း

ဝါကျများကိုဖွဲ့စည်းသောအခါ ပုဒ်အထားအသို့မှန်ကန်ခြင်းသည် အရေးကြီးသကဲ့သို့ ဖွဲ့စည်းပုံမညီညွတ်ခြင်းသည်လည်း အရေးကြီးသည်။ သို့မှသာ ဆိုလိုသောအဓိပ္ပာယ်ကို တိတိကျကျ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဖော်ပြနိုင်မည်။ ဖွဲ့စည်းပုံမညီညွတ်ခြင်း ဆိုသည်မှာ ဝါကျ၏ အစ အလယ် အဆုံး တို့သည် အချင်းချင်း ညီညွတ်သည့် သဘောဖြစ်သည်။ ရှေ့နောက် အဖွင့်အပိတ် ညီညွတ်ခြင်း သဘောလည်း ပါဝင်သည်။ ဖွဲ့စည်းပုံ မညီညွတ်လျှင် ဆိုလိုရင်းကို ရှင်းစနဲ ထင်စနဲ ပေါ်လွင်အောင် မဖော်ပြနိုင်တော့ဘဲ အနက် ရှုပ်ထွေးသွားတတ်သည်။

ဝါကျ ဖွဲ့စည်းပုံ မညီညွတ်လျှင်
အနက်ရှုပ်ထွေးသွားတတ်သည်။

MWN

၁။ မခံချင်စိတ် ဖြစ်ပေါ်တတ်သော အကြောင်းများမှာ ချိန်းဆိုထားသောနေရာ သို့ နောက်ကျမှ ရောက်သွားခြင်း၊ အလုပ်မှအပြန်နောက်ကျခြင်း၊ ဝယ်ခိုင်းထားသော ပစ္စည်းများမဝယ်ခြင်း၊ မှာထားသောကိစ္စ မေ့လျော့ခြင်းတို့ တွင်မခံချင်စိတ် ဖြစ်ပေါ်ပြီး ငိုတတ်ကြသည်။

ဖြစ်ပေါ်တတ်သော   ⇨   ဖြစ်ပေါ်ပြီးငိုတတ်သော
တွင်မခံချင်စိတ်ဖြစ်ပေါ်ပြီးငိုတတ်ကြသည်   ⇨   ဖြစ်သည်။

မခံချင်စိတ် ဖြစ်ပေါ်ပြီးငိုတတ်သော အကြောင်းများမှာ ချိန်းဆိုထားသော နေရာသို့ နောက်ကျမှ ရောက်သွားခြင်း၊ အလုပ်မှ အပြန်နောက်ကျခြင်း၊ ဝယ်ခိုင်းထား သော ပစ္စည်းများမဝယ်ခြင်း၊ မှာထားသောကိစ္စမေ့လျော့ခြင်းတို့ ဖြစ်သည်။

အလုပ်က ပြန်တက် နောက်ကျ
ချိန်းတက် နောက်ကျ
ပစ္စည်းဝယ်ခိုင်းတက်မေ့
ဟုန်း ငိုမနေနဲ့ အပိုင်။

၂။ ထို့ကြောင့် ထန်းတက်လုပ်ငန်း ပေါများသော အထက်အညာဒေသ မြေလတ်
ပိုင်းရှိ ပြည်သူ့ဆေးရုံများမှ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများသည် ခါးရိုးကျိုးခြင်းနှင့်
ပေါင်ရိုးကျိုးခြင်း လူနာများကုသပြုစုခြင်း လုပ်ငန်းများကို ကျွမ်းကျင်စွာ
တတ်မြောက်ထားရန် လိုအပ်လှပါသည်။

ခါးရိုးကျိုးခြင်းနှင့်ပေါင်ရိုးကျိုးခြင်း ⇨ ခါးရိုးကျိုးသောလူနာများနှင့် ပေါင်ရိုး
ကျိုးသော

ထို့ကြောင့် ထန်းတက်လုပ်ငန်းပေါများသော အထက်အညာဒေသ မြေလတ်
ပိုင်းရှိ ပြည်သူ့ဆေးရုံများမှ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများသည် ခါးရိုးကျိုးသော
လူနာများနှင့် ပေါင်ရိုးကျိုးသော လူနာများ ကုသပြုစုခြင်းလုပ်ငန်းများကို
ကျွမ်းကျင်စွာ တတ်မြောက်ထားရန် လိုအပ်လှပါသည်။

၃။ ဘသည် မြင်းကပါဘက်မှ မနက်စောစော ပြန်အလာ တန်းလျား ထက်မှာ
ထိုင်ချလိုက်သည်။

ပြန်အလာ ⇨ ပြန်ရောက်သည်နှင့်

ဘသည် မြင်းကပါဘက်မှ မနက်စောစော ပြန်ရောက်သည်နှင့် တန်းလျား
ထက်မှာ ထိုင်ချလိုက်သည်။

ဘသည် မနက်စောစော မြင်းကပါဘက်မှ
ပြန်အလာ တန်းလျားထက်မှာ ထိုင်ချလိုက်သည်။

၄။ တဝပူလုံရေး၊ ဒါနရှင်ဖြစ်ရေး၊ သန်းကြွယ်သူဌေးဖြစ်လိုလျှင်
အောင်ဘာလေမှာ ကံစမ်းပါ။

ရေး၊ ရေး၊ လိုလျှင် ✕

ရေး၊ ရေး၊ ရေး ✓

တဝပူလုံရေး၊ ဒါနရှင်ဖြစ်ရေး၊ သန်းကြွယ်သူဌေးဖြစ်ရေး အောင်ဘာလေမှာ
ကံစမ်းပါ။

၅။ ပေါဆမှု၊ ရေကူးအတွေ့အကြုံမရှိမှုနှင့် အရက်သေစာ သောက်စားထားခြင်း တို့ကြောင့် ရေနစ်သေဆုံးရခြင်းဖြစ်ကြောင်း ယွန်ဟပ် သတင်းဌာနက ရေးသားဖော်ပြသည်။

မှု၊ မှု၊ ခြင်း ✕
မှု၊ မှု၊ မှု ✓
ခြင်း၊ ခြင်း၊ ခြင်း ✓

ပေါဆမှု၊ ရေကူးအတွေ့အကြုံမရှိ မှု နှင့် အရက်သေစာ သောက်စားထားမှု တို့ကြောင့် ရေနစ်သေဆုံးရခြင်းဖြစ်ကြောင်း ယွန်ဟပ် သတင်းဌာနက ရေးသားဖော်ပြသည်။

ပေါဆခြင်း၊ ရေကူးအတွေ့အကြုံမရှိခြင်းနှင့် အရက်သေစာသောက်စားထား ခြင်းတို့ကြောင့် ရေနစ်သေဆုံးရခြင်းဖြစ်ကြောင်း ယွန်ဟပ်သတင်းဌာနက ရေးသားဖော်ပြသည်။

ဝါကျတွင်းဖွဲ့စည်းပုံ ပိုခြင်း၊ လိုခြင်း

ဝါကျများ ဖွဲ့သောအခါ ပိုခြင်း ၊ လိုခြင်း ရှိတတ်သည်။

ပိုခြင်းဆိုသည်မှာ မလိုအပ်သော စကားလုံးများ၊ ပုဒ်များ ပါဝင်ဖွဲ့စည်းနေခြင်း ဖြစ်သည်။

လိုခြင်းဆိုသည်မှာ လိုအပ်သောစကားလုံးများ၊ ပုဒ်များမပါရှိခြင်း ဖြစ်သည်။

ဤပိုခြင်း၊ လိုခြင်းတို့သည် ဝါကျ၏အဓိပ္ပာယ်ကို ရှုပ်ထွေးစေတတ်သည်။

ထို့ကြောင့် ဝါကျဖွဲ့ရာတွင် လိုအပ်သည့် စကားလုံး၊ ပုဒ်တို့ မကျန်ရှိစေရန် ဂရုပြုရသည်။ မလိုအပ်သည့် စကားလုံး၊ ပုဒ်တို့ မပါရှိစေရန်လည်း သတိပြုရသည်။

ဝါကျဖွဲ့ရာမှာ လိုအပ်တဲ့
စကားလုံး၊ ပုဒ်တို့ မကျန်အောင်
ဂရုပြုပါလို့ ပြောနေတယ်။

ဖိုဇ်း

၁။ **သေဆုံးသူများမှာ** ဟိုယန်းမြစ်အတွင်း ကူးတိုသဘောဖောက်၍ လူ (၁၀)ဦး သေဆုံးပြီး (၅)ဦး ဒဏ်ရာရရှိသွားသည်။

ဟိုယန်းမြစ်အတွင်း ကူးတိုသဘောဖောက်၍ လူ(၁၀)ဦးသေဆုံးပြီး (၅)ဦး ဒဏ်ရာရရှိသွားသည်။ ✓

၂။ သစ်တောကုမ္ပဏီတို့က ဆက်သွင်းရန် ငွေတော်နှစ်သန်း သုံးသိန်းကျော် **များ** ကို မတောင်းမခံ ချမ်းသာပေးတော်မူမည့်အကြောင်း...

သစ်တောကုမ္ပဏီတို့က ဆက်သွင်းရန် ငွေတော်နှစ်သန်း သုံးသိန်းကျော် ကို မတောင်းမခံ ချမ်းသာပေးတော်မူမည့်အကြောင်း... ✓

၃။ ကြို့ကုန်းကျေးရွာ၊ ဇနကြာစိုက်ခင်း မြေကြီးထဲတွင် မြုပ်ထားသော ဘိန်းစိမ်း (၈ ဒသမ ၆၅ ကီလို) ကို **ဝှက်၍သိမ်းထားသည်ကို** ရှာဖွေ သိမ်းဆည်းရမိသဖြင့် . . .

ကြို့ကုန်းကျေးရွာ၊ ဇနကြာစိုက်ခင်း မြေကြီးထဲတွင် မြုပ်ထားသော ဘိန်းစိမ်း (၈ ဒသမ ၆၅ ကီလို) ကို ရှာဖွေ သိမ်းဆည်း ရမိ သဖြင့်... ✓

၄။ ကျွန်တော်၏ နားနှစ်ဖက်သည် လေတဟူးဟူးထွက်ကာ အစဉ်အမြဲ **နားက** အူနေပါသည်။

ကျွန်တော်၏ နားနှစ်ဖက်သည် လေတဟူးဟူးထွက်ကာ အစဉ်အမြဲ အူနေပါသည်။ ✓

ကျွန်တော်၏ နားနှစ်ဖက်သည် လေတဟူးဟူး ထွက်ကာ အစဉ်အမြဲ **နားက** အူနေပါသည်။
(**နားက**)
ပူနေပါ။

၅။ ဟိုတယ်နှင့်တွဲလျက် ကားကြီးများ ရပ်နားစခန်းပါ **တွဲ၍** ဖွင့်လှစ်ထားသည့်အတွက် ရန်ကုန်မှလာသည့် ကားကြီးများ ရပ်နားရန် နေရာအသင့်၊ ကုန်များကို သိုလှောင်ရန် အသင့်ရှိသည်အပြင် . . .

ဟိုတယ်နှင့်တွဲလျက် ကားကြီးများ ရပ်နားစခန်းပါ ဖွင့်လှစ်ထားသည့်အတွက် ရန်ကုန်မှလာသည့် ကားကြီးများ ရပ်နားရန်နေရာ အသင့်၊ ကုန်များကို သိုလှောင်ရန်အသင့် ရှိသည့် အပြင် . . . ✓

၆။ အခုဆက်လက်ပြီး ကျန်ရှိနေသေးသော သတင်းများကို ဦးကျော်ကျော်က
ကြေညာလိမ့် မှာ ဖြစ်ပါတယ်။

အခုဆက်လက်ပြီး ကျန်ရှိနေသေးသောသတင်းများကို ဦးကျော်ကျော်က
ကြေညာမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ✓

၇။ ဤကဲ့သို့ လူတွေ တိုင်းနှင့် အလျဉ်းသင့်အောင် စကားပြောနိုင်ရန်
နည်းသည် အလွန်လွယ်ကူ၏။

ဤကဲ့သို့ လူတိုင်းနှင့် အလျဉ်းသင့်အောင် စကားပြောနိုင်ရန် နည်းသည်
အလွန်လွယ်ကူ၏။ ✓

၈။ . . . ရေဒီယိုအိုင်ဆိုတပ်များကို အသုံးပြုရေး၊ ယင်းတို့ကို စိုက်ပျိုးရေးတွင် အသုံးပြုရေး၊ ကျန်းမာရေး လုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုရေးနှင့် မြေအောက် သယ်ဓာတု ဖော်ထုတ်ရေးနှင့် ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းများ၌ . . . အသုံးပြုရေးတို့ ဖြစ်သည်။

. . . ရေဒီယိုအိုင်ဆိုတပ်များကို စိုက်ပျိုးရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ မြေအောက် သယ်ဓာတုဖော်ထုတ်ရေးနှင့် ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းများ၌ ... အသုံးပြုရေးတို့ ဖြစ်သည်။ ✓

၉။ ငွေကြေးအကုန်အကျ မများဘဲ သို့မဟုတ် ပြုစုပေးသူ အတွက်လည်း တာဝန်မကြီးစေသော နည်းလမ်းတစ်ခုကို တွေ့ရှိထားပြီးဖြစ်သည်။

ငွေကြေးအကုန်အကျ မများဘဲ ပြုစုပေးသူအတွက်လည်း တာဝန်မကြီးစေသော နည်းလမ်းတစ်ခုကို တွေ့ရှိထားပြီးဖြစ်သည်။ ✓

လို့မြင်း

၁။ ဘက်မလိုက်ခြင်းသည် နိုင်ငံငယ်များ၏ လွတ်လပ်ရေးအတွက် အကာအကွယ်ဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဆောင်ပုဒ်သည် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရေး ထိပ်တိုက် ရင်ဆိုင်ရေး မဟုတ်။

(လိုနေသောပုဒ် = ဖြစ်ပြီး)

ဘက်မလိုက်ခြင်းသည် နိုင်ငံငယ်များ၏ လွတ်လပ်ရေးအတွက် အကာအကွယ်ဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဆောင်ပုဒ်သည် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရေးဖြစ်ပြီး ထိပ်တိုက် ရင်ဆိုင်ရေး မဟုတ်။

၂။ တမြန်နေ့က နွား ကိုက်သွားသော ကျားကြီးပင်ဖြစ်သည်။

(လိုနေသောပုဒ် = ကို)

တမြန်နေ့က နွားကို ကိုက်သွားသော
ကျားကြီးပင်ဖြစ်သည်။

(၂ ကို)
လို့မြင်း။

တမြန်နေ့က နွားကို ကိုက်သွားသော ကျားကြီးပင်ဖြစ်သည်။

၃။ . . . သန်းပေါင်း၄၀နဲ့ ငွေတန်ဖိုးအားဖြင့် ညီမျှတဲ့ ဒီစာချုပ်သစ်ဟာ ပစ္စည်းဖလှယ်တဲ့နည်းနဲ့ [ ] ကုန်သွယ်ရေးစာချုပ် ဖြစ်ပါတယ်။
([ ] လိုနေသောပုဒ် - ချုပ်ဆိုတဲ့)

. . . သန်းပေါင်း၄၀နဲ့ ငွေတန်ဖိုးအားဖြင့် ညီမျှတဲ့ ဒီစာချုပ်သစ်ဟာ ပစ္စည်းဖလှယ်တဲ့နည်းနဲ့ ချုပ်ဆိုတဲ့ ကုန်သွယ်ရေးစာချုပ် ဖြစ်ပါတယ်။

၄။ ကျွန်တော် မောင်သန်းစင် [ ] စီဒီစီအမှတ်-၁၇၂၁၆ သည် ယောက်ဆုံး သွားပါသဖြင့် တွေ့ရှိက ပြန်လည်ပေးပို့ပါရန်...
([ ] လိုနေသောပုဒ် - ခ်)

ကျွန်တော် မောင်သန်းစင်၏ စီဒီစီ အမှတ်-၁၇၂၁၆ သည် ယောက်ဆုံးသွား ပါသဖြင့် တွေ့ရှိက ပြန်လည်ပေးပို့ပါရန်...

၅။ ... နွားဦးနှောက်များ၊ ကျောရိုးများ၊ ခေါင်းရိုးနှင့် ကလီစာ စသည်များ [ ] စားသုံးသူများ မသုံးစွဲမီစေရေးအတွက် ထိရောက်စွာ အရေးယူ ဆောင်ရွက်ရန် အစီရင်ခံစာ တင်ပြထားသည်။
([ ] လိုနေသောပုဒ် - ကို)

... နွားဦးနှောက်များ၊ ကျောရိုးများ၊ ခေါင်းရိုးနှင့် ကလီစာ စသည်များကို စားသုံးသူများ မသုံးစွဲမီစေရေးအတွက် ထိရောက်စွာ အရေးယူ ဆောင်ရွက် ရန် အစီရင်ခံစာ တင်ပြထားသည်။

၆။ အချို့သောသူတို့မှာ ကတ္တာ၊ ဝါစက၊ ကံ တို့ကို ရှင်းလင်းစွာ အသုံး မပြုသောကြောင့် [ ] အမှားမှား အယွင်းယွင်း ဖြစ်နေတတ်ပေ၏။
([ ] လိုနေသောပုဒ် - ၎င်းတို့၏စာမှာ)

အချို့သောသူတို့မှာ ကတ္တာ၊ ဝါစက၊ ကံတို့ကို ရှင်းလင်းစွာ အသုံး မပြုသောကြောင့် ၎င်းတို့၏စာမှာ အမှားမှား အယွင်းယွင်း ဖြစ်နေ တတ်ပေ၏။

၇။ အပေါက်များကို မူလအတိုင်း ဖာပေးသည်။
(လိုနေသောပုဒ် = ဖြစ်အောင်)

မူလအတိုင်းဖြစ်အောင် အပေါက်များကို ဖာပေးသည်။

၈။ ...ကလေးသူငယ်များ ဘာသာတရားကို အလေးထားပြီး ယဉ်ကျေး
 သိမ်မွေ့သောနိုင်ငံသားများ နှင့် ဘာသာ၊ သာသနာ ထွန်းကား
 ပြန့်ပွားရေးအတွက် အခြေခံကျသော လုပ်ငန်းတစ်ရပ် ဖြစ်၍ ...
 (လိုနေသောပုဒ် = ဖြစ်လာစေရေး)

...ကလေးသူငယ်များ ဘာသာတရားကို အလေးထားပြီး ယဉ်ကျေး
 သိမ်မွေ့သော နိုင်ငံသားများ ဖြစ်လာစေရေးနှင့် ဘာသာ၊ သာသနာ
 ထွန်းကားပြန့်ပွားရေးအတွက် အခြေခံကျသော လုပ်ငန်းတစ်ရပ်
 ဖြစ်၍ ...

